Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 271 (7. 360) 1990 йил 28 ноябрь, чоршанба Баҳоси 3 тийин

⊙ Муборак Азимова шаҳримиздаги булка-қандолат маҳсулотлари комбинатининг пешқадам ишчиларидан саналади. У узоқ йиллардан бери шу корхонада самарали меҳнат қилиб келмоқда.

Т. Каримов сурати.

Ўзбекистон Компартияси Ҳаракат дастури ва Устави лойиҳалари—муҳокамада

КАФИЛЛИК МАСЪУЛИЯТИ

ИШЛАБ чиқаришда меҳнат фаолиятимни бошлаганимга 20 йил бўлди. Шу вақт ичида партиянинг ҳар бир соҳада авангард ва етакчи сиёсий куч сифатидаги истиқболига комил ишонч ҳосил қилдим. Айниқса, буни ўзим ишлаётган кўп минг сонли тўқимачилик корхонаси коммунистлари фаолиятида яққол сездим. Мен ҳам биринчи йигирув фабрикаси бошланғич партия ташкилотига етакчиман. Яқинда матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон Коммунистик партияси Устави ва Ҳаракат дастури лойиҳалари билан танишиб, уларни ўз йиғилишимизда муҳокама қилдик. Гапнинг очиғи, жумҳуриятимиз Компартиясининг ўз Устави ва Ҳаракат дастурига эга бўлаётгани бизни қувонтирди. Мана шу муҳим ҳужжатлар лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилаётган экан, биз ишчи синфи вакиллари ҳам ҳозирда жумҳуриятимиз сиёсий ва иқтисодий мустақилликка ўтишдек муҳим бир босқичда турган паллада ўз зиммамизга катта масъулият қабул қилишимиз лозим эканини ҳис этдик. Айниқса, бозор иқтисодиётига ўтиш билан боғлиқ муаммолар корхонада қай тарзда ҳал этилиши ва унга тўқимачиларнинг муносабати қандай бўлиши кўп ҳолларда биз коммунистлар фаолиятига ҳам боғлиқ бўлади.

Ўзбекистон Компартияси Устави лойиҳасида бошланғич партия ташкилотларининг роли ва мавқеи кучайтирилганлигидан, уларга принципиал масалаларда мустақиллик бериш ижобий тарзда ҳал этилаётганлигидан цехимиз коммунистлари жуда мамнун бўлишди. Шу билан бирга улар эндиликда янгича шароитда бошланғич ташкилотлар партиянинг асоси эканлигини амалда исбот этмоқ зарурлигини ҳам таъкидламоқдалар. Бунда шубҳасиз, цехдаги ҳар бир коммунистнинг чинакам қиёфаси, унинг ҳаққонийлиги, виждонан иш юритиши, софдил ва қатъиятлиги ўта муҳим роль ўйнайди. Бугунги кун партия аъзосининг мавқеи у аъзо бўлган партия ташкилоти мавқеини, унинг обрў-эътиборини белгилайди. Устав лойиҳаси билан яқиндан танишиб, ҳар бир бандини синчиклаб ўқидим ва негадир шу фикрлар унда акс этмаганига ачиндим. Менимча, ҳар бир коммунистнинг ўз иш жойида бошқаларга ўрнак бўлиши лозимлиги албатта Уставда ҳам акс этиши зарур.

Бундан ташқари, лойиҳанинг 10-бандида «Партияга кирувчи учун бошланғич партия ташкилотининг таклифига биноан бир йилгача синов муддати, шунингдек партия аъзоларидан икки кишининг кафиллиги белгилаб қўйилиши мумкин», — деган жумлалар бор. Менимча, **кафиллик ҳақидаги фикр тўғри айтилган. Бироқ, партия сафига кирувчи кишига кафиллик берадиган кишининг камида беш йиллик партия стажига эга бўлиши кераклиги ҳақида ҳам бир жумла қўшимча қилиб киритилса, деган таклифимиз бор.** Негаки, кўп йиллик партия стажига эга бўлган киши партия сафига аъзо бўлишни истаган ҳамкасбининг қандай инсон эканлигини кўпроқ билади. Буни ўз ишлаб чиқаришимиз мисолида ҳам дадил айтишимиз мумкин.

Йил охирлаб бораётган шу кунларда зиммамиздаги режа ва мажбуриятлар ҳам муддатидан илгари адо этилмоқда. Бу борада ҳам шубҳасиз цех коммунистлари олдинда пешқадамлик қилишмоқда. Ишонаманки, коммунистлар етакчи бўлган жойда ҳамиша партиянинг обрў-эътибори ва мавқеи янада ошаверади.

Неъмат КАРИМОВ,
Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиси, Фрунзе ноҳияси Кенгаши депутати.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ 27 ноябрь куни Ўзбекистон ССЖ Президенти И. А. Каримов Испания савдо-саноат доираларининг Совет Иттифоқига келган делегациясини қабул қилди.

⊙ Кеча Ўзбекистон ССЖ Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг биринчи котиби И. А. Каримов жумҳурият ЛКЁИ XXIV съездига сайланган делегатлар билан учрашди.

⊙ Бугун Тошкентда Ўзбекистон комсомолининг XXIV съезди ўз ишини бошлади.

⊙ Бугун Тошкентда Ўзбекистон ССЖнинг пахта маҳсулотини улгуржи сотиш жумҳуриятлараро ярмаркаси иш бошлади.

⊙ Ўзбекистон ССЖ Фалсафа жамияти бюросининг мажлисида мазкур жамиятнинг йиллик мукофотларини таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

⊙ Мамлакат тиббиёт саноати вазирлиги системасида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қандай ташкил этилган? Ушбу савол Тошкентда ўтаётган Бутуниттифоқ илмий-техникавий анжуманида кенг муҳокама этилмоқда.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ ССЖИ Президенти М. С. Горбачев «Сиёсий партиялар тўғрисида»ги Литва ССЖ Қонуни ҳақида» Фармон қабул қилди.

⊙ Чечен-Ингушия жумҳурияти Олий Кенгашининг ўз ишини туғаллаган навбатдан ташқари сессиясида Чечен-Ингушия Жумҳуриятининг давлат мустақиллиги тўғрисида декларация қабул қилинди. 27 ноябрь Миллий тикланиш куни деб эълон қилинди.

⊙ ССЖИ сионистлар федерациясининг Москвада очилган таъсис қурултойи кун тартибида турган асосий икки масала — дастур ва уставни қабул қилиш ҳамда раҳбар органларни сайлашни ўз олдига вазифа қилиб қўйган.

⊙ 26 ноябрь куни Москва вақти билан соат 9 дан 43 минут ўтганда Олмаота аэропортида Тошкентдан келаётган АН — 12 ҳарбий-транспорт самолёти қўнишга чоғланган пайтда ҳалокатга учради. Экипажнинг етти аъзоси ва шу самолётда келаётган ҳарбий хизматчи ҳалок бўлди. Ҳалокат сабаблари аниқланмоқда.

ХОРИЖДА

⊙ Польша бош вазири Тадеуш Мазовецкий душанба куни миллий телевидение орқали сўзга чиқиб, ўзи бошлиқ ҳукумат истеъфога чиқишини айтди.

⊙ Мехикода Лотин Америкаси ва Кариб ҳавзаси коммунистик ҳамда ишчи партияларининг учрашуви бошланди. Учрашувда минтақадаги 14 та давлат, марксизм-ленинизм маслагидаги 17 та партия вакиллари қатнашмоқдалар.

⊙ «Совет Иттифоқи ўзгаришлар жараёнида: уларнинг Канада ва жаҳон учун аҳамияти» — Оттавада очилган нуфузли халқаро анжуманнинг мавзуи ана шундай.

⊙ Сербия скупшчинаси (парламенти)нинг мажлисида сайлов тўғрисидаги қонунга тузатишлар қабул қилинди. Бу билан Югославиянинг энг катта жумҳуриятида рўйхатга олинган 40 дан ортиқ партиялар, уюшмаларнинг, фуқаролар бирлашмаларининг талаблари қондирилди.

Бугунги кун нафаси ТО

«ЮЛДУЗ» БИРЛАШМАСИДАН ХАБАРЛАР

Жумҳурият Вазирлар Кенгаши Ўзбекистон ССЖ ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашларининг таклиф ва илтимосларини инобатга олиб корхонага унинг аввалги номини беришга қарор қилди. Бундан буён у «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси деб аталадиган бўлди. Қуйидаги хабарларимиз ана шу корхонадан.

⊙ **ЛОЛА Турдиева бошлиқ бригада 2-тикув цехининг фахри ҳисобланади.** Ўз касбининг устаси, тажрибали ва билимдон бригада сардорини ҳамма ҳурмат қилади. Шунга яраша Лолахон ҳам ҳар бир нарсага эътибор билан қарайди. Турли миллат вакилларидан иборат бўлган бригада аҳлининг бирортасини туғилган кунини, тўйини ёки фарзанд туғилишини умуман ҳамма-ҳаммасидан хабардор бўлиб, уларнинг ғами-ю шодлигига ҳамдард бўлади.

Яқинда шу бригаданинг кекса ишчиси Александра Корниловна Миронованинг туғилган куни жуда хушчақчақлик билан нишонланди. Уни эшитган бутун корхона бу бригаданинг мана шундай яхши анъанаси борлигидан севинишди. Бундай ибратли анъаналар ўйлаймизки, бошқа жамоаларда ҳам эътиборга олиниб, ривож топади.

⊙ ҚИШ фаслининг бошланишига қисқа вақт қолди. Бирлашманинг спорт кенгаши ва маъмурият жамоаси ишчиларнинг саломатлигини ўйлаб ҳар ҳафтада Чимён воҳасига дам олишни ҳозирдан режалаштириб қўйдилар.

Декабрь ойининг дам олиш кунларидан бошлаб тоққа борувчилар кенгашга ўз хоҳишларини ва истакларини билдиришлари мумкин.

Спортни севувчилар ҳозирданоқ коньки ва чанғи каби кераклн оёқ кийимларини тайёрлаб қўяверишлари мумкин. «Чимён» спорт комплекси ҳордиқ чиқарувчиларга мунтазир.

Л. АЛЕКСЕЕВА,
«Тикувчи» кўп нусхали рўзномаси муҳаррири.

ҲИНДИСТОН БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

ЯНГИЛИКНИНГ қаноти бор деганларидек, Бешёғочдаги 2-яхна ичимликлар корхонаси қошида Ҳиндистон фирмаси билан ҳамкорликда янги цех ишга туширилаётганини эшитиб, ушбу корхонага йўл олдик.

Корхона бугун одатдагидан гавжум. Бу ерда янги цех қурилиши билан банд бўлган лойиҳачилар, ишчан муҳандисларни кўплаб кўриш мумкин. Улар аҳил ва ҳамжиҳатлик билан ўзларига топширилган масъулиятли вазифани аъло даражада ниҳоясига етказишмоқда. Улар орасида ҳиндистонлик мутахассислар ҳам талайгина. Биз улардан лойиҳа раҳбари жаноб Кулкарни Субхаш Жаваджини суҳбатга тортамиз.

— Биз ушбу таклифга бажонидил розилик билдирдик. Бу ҳар иккала дўст мамлакат ўртасида биринчидан тажриба алмашиш, ўзаро ҳамкорлик бўлса, иккинчидан иқтисодий алоқаларни тобора кенг қулоч ёяётганидан далолат беради, — дейди у. — Қурилиш баҳонасида Ўзбекистон шароити билан яқиндан танишиш шарафига муяссар бўлдик. Бир қатор дўстлар орттирдик. Мен ҳамиша мана шундай иқтисодий ва дўстлик алоқаларининг тарафдориман.

Янги цехга ўрнатилган қурилмалар билан танишар эканмиз, уларнинг ихчам ва ишлаб чиқариш учун ҳар томонлама қулайлиги диққатимизни ўзига тортди. Ҳамма нарса ўз жойида йиғинчоқ. Барча мосламалар ишга тушишга тахт қилиб қўйилган. Дарвоқе, уларнинг хизмат кўрсатиш муддати ҳам жуда яқин. Келгуси йилнинг январь ойидан бошлаб цех ўз маҳсулотларини ҳамшаҳарларимиз дастурхонига тортиқ қилади.

Цех бошлиғи Абдували Асилов бизни ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар тури билан таништиради.

— Цехимиз асосан уч турдаги яхна ичимликларни ишлаб чиқаришга мўлжалланган, — дейди у. — Улар — «Тумс уп», «Голд спот» ва «Лимка» каби ичимликлардан иборат. Бу ичимликлар тўлдириладиган шишалар ҳам кўриниши жиҳатидан жуда чиройли. Улардаги яна бир хусусият шишалар устига ичимликнинг номи ёзилган қоғоз ёпиштирилмайди. Балки шишанинг ўзига ичимликнинг номи туширилган бўлади. Унинг фойдали томони шундаки, бу усул бир жиҳатдан маблағни тежаса, иккинчидан, атроф-муҳитни қоғозлар билан ифлослантирмайди.

Цех ичкарисига ўрнатилган яхна ичимликларни тайёрлаш, шиша идишларни ювадиган, қуядиган, қопқоқлайдиган жиҳозлар ва дастгоҳларнинг ҳаммаси Ҳиндистоннинг «Парле» фирмасидан келтирилган. Цех «Узбекпарле» ҳамда «Узпищепром» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳамкорлигида тузилган шартнома асосида бунёдга келди.

Янги цех ишга тушгач унинг ишлаб чиқариш қуввати соатига 15 минг шишани **ичимлик билан тўлдириш кучига эга бўлади.**

Келгуси йилдан бошлаб эса худди ана шундай яхна ичимликлар цехи Ўзбекистон ва ҳиндистонлик лойиҳачилар ҳамкорлигида Нукус шаҳрида қурилиши ҳам режалаштирилган. Бу эса ўз навбатида Орол денгизи атрофида яшовчиларнинг яхна ичимликларга бўлган муҳтожликларини қондириш имконини беради.

Бир сўз билан айтганда, кейинги вақтларда жумҳуриятимиз иқтисодиётини мустаҳкамлашда бирдан-бир йўл жаҳон бозорига чиқиш ва хорижий мамлакатлар фирмалари билан ҳамкорликда иш олиб бориш зарурлиги ҳақида фикрлар тез-тез такрорланадиган бўлиб қолди. Бу бежиз эмас, албатта. Ушбу цехнинг қурилиши эса шу йўлдаги дастлабки қадамдир.

М. ОРИПОВ.

СУРАТЛАРДА: янги номда ишлаб чиқариладиган яхна ичимликларнинг шиша идишлари мана шундай бўлади; цех бошлиғи Абдували Асилов, ҳиндистонлик жаноб Кулкарни Субхаш Жаваджи ва 2-яхна ичимликлар корхонаси муҳандиси Султонмурод Абдухолиқовлар янги цехга ўрнатиладиган қурилмалар лойиҳаси хусусида фикрларни ўртоқлашмоқдалар; янги цех конвейерларини шундай тасаввур қилиш мумкин.

Х. Мирзакаримов суратлари.

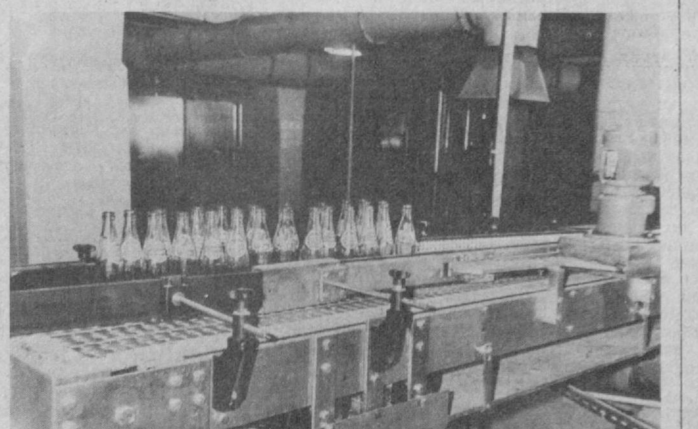

Жумҳурият чекистлари билан учрашув

Ўзбекистон ССЖ Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг биринчи котиби И. А. Каримов жумҳурият Давлат хавфсизлиги қўмитасининг ходимлари билан учрашди.

У Ўзбекистондаги ижтимоий-сиёсий вазият, ижтимоий-иқтисодий ва маданий ривожланиш вазифалари қандай ҳал этилаётгани тўғрисида гапириб берди ҳамда йиғилганларнинг кўплаб саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг иккинчи котиби А. С. Ефимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

Меҳнат жамоаларида

БЎЗЧИ БЕЛБОҚҚА ЁЛЧИЙДИМИ?

БОЗОР иқтисодиётига ўтиш ҳақида хабарлар тарқала бошлангандан буён кўпчилик нима кўринса сотиб оляпти. Аммо шундай пайтда ҳам бирлашмамиз ишлаб чиқарган айрим трикотаж буюмларнинг пештахталарда йиллаб чанг босиб, харидорини кутиб ётганининг гувоҳи бўласиз.

Эрта-индин бозор иқтисодиётига ўтилса, корхоналар ўртасида рақобат кучайиб, сифатли маҳсулотга талаб ортиши турган гап. Аммо, ҳозирги бозор чаққон кунларда ҳам пештахталарда туриб қолган маҳсулотларнинг ҳоли нима кечади?

Ҳар бир маҳсулотнинг яратилишида қанчадан-қанча меҳнат, хом ашё, иш вақти ётади. Масаланинг бошқа томони борки, ўша айрим маҳсулотларга эҳтиёжи бўла туриб, ишчиларимиз дўконлардан қидириб, харид қилиш имкониятига эга эмаслар. Айрим харидоргир маҳсулотлар пештахта юзини кўрмай, эгаларини топади. Бу маҳсулотлар шартнома асосида савдо ташкилотларига юборилади. «Адидас» нусхаси билан тикилган спорт кийимлари шулар жумласидандир. Ҳар ой бизнинг цехимиз шу нусхадаги матодан уч-тўрт тоннасини ранглаб, пардозлаб беради. Лекин бирор марта дўконларда бундай спорт кийимларини учратмаймиз. Қолаверса, дўкон айланишга вақт ҳам етишмайди.

«Бўзчи белбоққа ёлчимас» деганларидек баъзан ушбу маҳсулотларни ўзимиз сотиб ололмаймиз. Мана шундай вақтда наҳотки, ўз корхонамиз тайёрлаётган ноёб маҳсулотларни фақат бировларда кўриб, ҳавас қилиб юраверсак деган хаёлга борамиз. Савдо дўконларидан сотиб ололмаганимизга яраша, бирлашма маъмурияти томонидан ўз ишчи ва хизматчиларимизга сотишни ташкил этилса бўлмасмикин?

Бирлашмамизнинг фирма дўкони очилгани яхши бўлди. Аммо жуда олисда жойлашган. Бирлашма ҳудудида бирон кичик дўкон очилса-да, неча йиллаб харидорини тополмаётган, ярoқли маҳсулотлар арзонлаштирилган нархларда сотилса, дўконларни айланишга вақт тополмайдиганлар ўзларига кераклисини харид қилган бўлишарди. Натижада, ҳаракатсиз маҳсулотлар ҳажми ҳам камаярди.

Матбуот, ойнаи жаҳон ва радиода айрим корхона ва ташкилотлар ҳаттоки, мактабларда ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилгани ҳақида ҳар хил хабарлардан воқиф бўламиз. Бизнинг бирлашмамизда ҳам шуни амалга оширса бўлмасмикин? Чунки оталиқдаги жамоа хўжалигидан бозор нархида келтириладиган кўкат ва сут маҳсулотларининг нархи ҳам, сифати ҳам кўнгилдагидай эмас. Ўз ёрдамчи хўжалигимиз бўлса, озми-кўпми ишчи ва хизматчиларга қулайлик, қолаверса, озиқ-овқат дастурини амалга оширишда корхонанинг ҳиссаси бўларди, ишчиларнинг эса эҳтиёжи қондириларди. Ўзимизни ўзимиз таъминлашга ҳаракат қилмасак, бу аҳволда ишлаб чиқаришга ҳам салбий таъсир этиши табиий ҳол.

М. ФАЙЗУЛЛАЕВА,
«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг ранглаш цехи ҳисобчиси.

Санъат янгиликлари

«Илҳом» илҳомлантиради

⊙ **ҲОЗИР жумҳуриятимизда қатор театр-студиялар фаолият кўрсатмоқда.** «Илҳом» ижодий жамоаси эса минг-минглаб томошабинларга яхши танилиб қолди.

Мазкур саҳна усталарининг хорижга қилаётган гастроль сафарлари ҳам муваффақиятли бўлмоқда. Яқинда улар Копенгаген ва Осло шаҳарларига йўл олишган эди. Ижодий сафарда театр-студия томонидан кейинги йилларда постановка қилинган энг яхши томошаларни кўрсатиш режалаштирилди.

Шу ижодий кўрикдан сўнг «Илҳом»нинг яна бир чет эл гастроли бошланади. Гап шундаки, театр-студия бадиий раҳбари Марк Вайль Америкага бориб, янги томоша дастурини саҳналаштирадиган бўлди. Мазкур саҳна асари Совет Иттифоқида театр-студиялар ҳаракатининг фидойилари бўлган мураббий санъаткорларнинг Америкага қиладиган гастроль сафари муносабати билан тайёрланмоқда. Уни саҳнага олиб чиқишда «Илҳом» бадиий раҳбари ҳам фаол қатнашади.

Австрияга боради

⊙ **ХУШОВОЗ қўшиқчиларнинг катта гуруҳи келгуси йили Австрияда тўпланади.** Бу гўзал шаҳарда ўтадиган халқаро йиғинда истеъдод эгаси Л. Исломализода ҳам фаол қатнашади.

Гап шундаки, яқинда Германия Федератив Жумҳуриятидаги Штутгарт шаҳрида майин овозга эга бўлган қўшиқчилар иккинчи халқаро танловида ёш санъаткорнинг чиқиши ҳам илиқ кутиб олинди. Ижодий кўрик ҳакамлари қарори билан Л. Исломализода танлов нишондори бўлди.

Умидли санъаткор Ҳамза номидаги жумҳурият мусиқа билим юртининг иқтидорли талабаси сифатида мусиқали билим юртлар ўқувчилари жумҳурият танловида муваффақиятли қатнашди ҳамда унинг нишондори деган шарафни қўлга киритди.

Мусиқа илм даргоҳини муваффақиятли битиргач у Н. А. Римский-Корсаков номидаги Ленинград консерваториясига ўқишга кирди. Бугунги кунда хушовоз қўшиқчи олий мусиқа мактабининг юқори курсида таҳсил кўрмоқда.

Муносиб ўрин

⊙ **ТАНИҚЛИ бастакор Т. Қурбонов мусиқанинг йирик жанрларида баракали ижод қилиб келаётган санъаткорлардан бири ҳисобланади.** Навбатдаги симфоник асари унинг ижодида ўзига хос янгилик бўлди.

Халқ чолғу асбоблари учун мослаб ёзилган мазкур асар тингловчида завқ-шавқ уйғотиб, яхши таассурот қолдиради. Шу билан бирга унда халқ чолғу асбоблари учун хос бўлган бой имкониятлар яққол кўзга ташланади.

Шу сабабли янги симфония Тўхтасин Жалилов номидаги Ўзбекистон Давлат халқ чолғу асбоблари оркестри концерт дастуридан муносиб ўрин олди. Ижодий жамоа созандалари ижросида у жозибали янграб, тингловчиларни мамнун этди.

А. АЛИЕВ.

«ОҚШОМ» МУШТАРИЙЛАРИ БИЛАН МУЛОҚОТ

РЎЗНОМАМИЗНИНГ «МЕВАЗОР»ДАГИ МУХЛИСЛАРИ

⊙ «Тошкент оқшоми» рўзномасининг муштарийлари муҳаррирриятининг шаҳримиздаги йирик саноат корхоналарида, маҳаллаларда бир қанча учрашувлар ташкил этганлигидан хабарлари бор, албатта. Бундай ошкора мулоқот «Орзу» ва «Шарқ гули» бирлашмаларида, Октябрь ва Ҳамза ноҳияларида ва яна бошқа жойларда бўлиб ўтган эди. Куни кеча эса Собир Раҳимов ноҳиясидаги «Мевазор» маҳалласининг нуронийлар чойхонасида ҳам ана шундай учрашувлардан бири бўлди. Унга «Оқшом»нинг бир гуруҳ ижодий ходимлари, рўзноманинг жамоатчи муаллифлари, олимлар, бадиий ҳаваскорлар ташриф буюришди.

— Халқ билан бундай ошкора мулоқот ҳар қанча диққатга сазовордир,— деди учрашувда сўзга чиққан рўзноманинг фаол муаллифларидан бири —тарих фанлари номзоди, элшунос олим Билол Аминов. — Бу маҳаллага келиб биз кўпгина қадрдонларимиз билан, рўзнома муштарийлари билан учрашиб турганлигимиздан мамнунмиз. Рўзномалар халқ ҳаётининг кўзгуси бўлиши керак. У халқимиз баркамоллиги, тинчлиги, камолати йўлида хизмат қилмоғи даркор. «Оқшом»да ва унинг жажжи нашри «Маҳалладош»да чиқаётган мақолалар ушбу фикримга далил бўла олади.

Маълумки, ҳар қандай яхши, хайрли иш маҳалладан бошланади, ўзимизнинг кўп вақтимиз ҳам шу ерда ўтади. Бинобарин, шундай экан ёшлар тарбияси, тўй ва маросимларимизни рисоладагидек ўтказиш давр тақозоси бўлиб қоляпти. Бу борада рўзномада эълон қилинаётган мақолалар менга манзур бўляпти. Ўйлайманки, «Мевазор» маҳалласининг фаоллари ҳам ўзларини ўйлантириб келаётган муаммоларни рўзнома саҳифасига олиб чиқишади.

Маҳаллада истиқомат қилувчи педагогика фанлари номзоди Йўлдош Абдуллаев аниқ фикрлар билдирди.

— Халқимизда «Темирни қизиғида бос», деган гап бор. Ана шу боисдан олганда «Оқшом» рўзномасини биз чиққан куниёқ ўқишни истаймиз. Шунинг учун ҳам алоқа хизмати ходимлари ўз ишларини қайта кўриб чиқишлари керак. Яна бир истагим шуки давлат тили билан боғлиқ масалаларга, ҳал этилиши керак бўлган муаммоларга бағишланган мақолалар бундан ҳам кўпайса.

Йўлдош ака Абдуллаевнинг ушбу фикрига шу маҳаллада истиқомат қилувчи Жўрабек ака Одилов ҳам қўшилиб, рўзномада давлат тилини ҳаётга тадбиқ этиш борасида идора ва муассасаларда амалий қандай ишлар қилинаётганлиги ҳақида мақолалар бериш таклифини айтди. Шунингдек у кўп қаватли уйларда ва маҳаллаларда болалар майдончалари муаммолари билан боғлиқ масалалар кўтарилишига истак билдирди.

Ошкора мулоқот пайтида сўзга чиққан Абдувоҳид ака Зафаров рўзномада мунтазам равишда эълон қилиниб борилаётган «Одобнома» саҳифаси манзур бўлаётганлигини таъкидлади.

— Бундан кейин ҳам биз улуғ одамларнинг халқ олдидаги ҳалол ва фидокорона хизматларига бағишланган мақолалар, маънавий қадриятларимиз, миллий урф-одатларимиз, тўйларимиз ҳақида кўплаб мақолалар берилишига чин дилдан тилакдошмиз, — деди у ўз сўзининг якунида.

«Оқшом»нинг фаол муаллифларидан бири, Тошкент автомобиль йўллари илмгоҳининг доценти Фатҳулла Зикриллаевнинг сўзи бу ерга тўпланганларнинг диққатини ўзига тортди.

— Маҳалла қадимдан аҳоли тўпланадиган жой бўлиб келган, — деб таъкидлади у. — Бу ҳақда бундан 1200 йил муқаддам маълумотлар берилган. У одоб-ахлоқ масканидир, маҳаллада оила бунёд топади. Шу боисдан донолар «Маҳалланг—ота-онанг» деб бежиз айтмаган. «Оқшом»да маҳаллалар ҳақида жуда кўп мақолалар берилаяпти. Лекин, бу ёзилган мақолаларга жойларда ўзимиз қандай риоя этаяпмиз? «Одобнома» рукуни остида берилаётган мақолаларга кексаларимизнинг ўзлари қандай риоя этишяпти? Одобнинг қирралари жуда кўп. Катталарга ҳурмат, кичикларга иззат, хушмуомалалик, тавозе, одоб билан салом бериш ва ҳоказолар шулар жумласидандир. Шу одоб қирралари ҳам рўзномада мунтазам ёритиб борилишига умидвормиз.

Ошкора мулоқот пайтида сўзга чиққан яна бир муаллифимиз — Тошкент Давлат дорилфунунининг доценти, ёзувчи Мухтор Худойқулов шундай деди:

— Биз ҳаётимиздаги туб бурилишлар жараёнидамиз. Биз шу пайтгача шиорларга таяниб, яшаб келдик. Энди янги давр бошланаяпти. «Оқшом» рўзномасининг бундай ошкора мулоқоти ҳам ана шу бурилиш жараёнининг шарофатидир. Менинг истагим матбуот саҳифаларидан тил, миллий ва иқтисодий мустақиллик масалалари кенг ўрин олиши керак, халқимиз, шаҳримиз олдида турган муаммолар янада дадил кўтарилиши керак.

— «Одобнома» — оқшомхонлар севиб ўқийдиган саҳифалардандир, — деди учрашувда сўзга чиққан рўзноманинг фаол муаллифларидан шифокор Абдураҳим Умаров. Бу ҳақда ҳозир жуда яхши гаплар айтилди. Дарҳақиқат, бугунги муштарий учун панд-насиҳат керак бўлиб қолди. Биз маънавий қадриятларимизни улуғлашимиз, тарихимизни, миллий-маданий меросимизни ўрганишимиз керак. Тарбиялаётган фарзандларимиз ҳам одобли, ахлоқли бўлиши, фақат ўзининг тилини эмас, бошқа тилларни ҳам билиши даркор. Биз ота-оналар буни асло унутмаслигимиз даркор.

— Учрашувда сўзга чиққан «Мевазор» маҳалла қўмитасининг раиси Яхё Иброҳимов, маҳалла фуқароларидан Улуғ Ватан уруши ногирони Одил Обидов, Аҳмаджон Турдиев, Туроб Ортиқов, шоир Асрор Мўминов ва бошқалар ўзларини тўлқинлантирган масалалар, маҳалла ҳаёти билан боғлиқ муаммолар, аҳолига яратилиши зарур бўлган қулайликлар тўғрисида гапирдилар. Ноҳиядаги С. Сирожиддинов раҳбарлигидаги М. Горький номли маданият уйининг санъаткорлари ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари ҳамда рақслари билан учрашувга ўзгача файз бағишладилар.

С. ЁДГОРОВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: «Мевазор» маҳалласида бўлиб ўтган учрашувдан лавҳалар.

Т. Каримов суратлари.

Сулолалар

ЯШАШ ВА ИШЛАШ ЗАВҚИ

КАРИМ ака болалигида бирлашма Тошкентга кўчиб келиши биланоқ ишга кириб ишлай бошлади. У Улуғ Ватан уруши йиллари Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида фаол ишлади. Уруш тугагандан кейин у Совет Армияси сафида хизмат қилди. Хизматни ўтаб бўлгач, Валентина исмли рус қизига уйланиб қайтди. Она юртга қайтиб, ўзининг қадрдон жамоасига ишга борди. Жуфти ҳалоли ҳам турмуш ўртоғи билан бирга ишлашни лозим кўрди. Кун бўйи ҳарорати баланд печкалар олдида чидам билан туриш ҳар ким учун осон эмасди. Ўшанда улар термист бўлиб ишлаб ҳар қайсиси атиги 110 сўмгина маош олишар эдилар. Шу озгина пул ҳам уларни шодлантирар, турмуш учун етиб ортарди. Йиллар ўтиб ойлик маошлари ҳам оша борди. Оилада ҳам унинг омади юришди. Тақдир уларга бирин-кетин етти фарзанд ато қилди. Фарзандлар улғайиб қолишганини ҳам сезишмай қолишди. Термистлар ҳақидаги ўзаро баҳслашувлармИ ёки ёшлигидан тез-тез ишлаб чиқаришда бўлиб туришлари сабаб бўлдими, фарзандлар ҳам ота касбига меҳр қўйишди. Эндиликда бўлса бутун бир ишчи сулоласи, ўғиллари Абубакир, Исмоил, Темур, Алишер ва келинлари ҳам шу ерда ишлашмоқда. Карим ака ўз дўстлари даврасида бу билан фахрланиб гапиради, фарзандлари ота изидан борганини илиқ бир қувноқлик билан жўшиб ҳикоя қилади. Чилонзор ноҳияси Дўмбиробод маҳалласида истиқомат қилувчи бу аҳил, байналмилал оила ҳақида термистлар цехининг мастери И. П. Марсов шундай дейди:

— Мен бирлашмада 1931 йилдан бери ишлаб келмоқдаман. Бу корхона Ростовдан 1941 йилнинг декабрида пойтахтга кўчириб келтирилди. Каримжон заводга ишга келганида ҳали ёш бола эди. Бутун меҳнат фаолияти шу жойда ўтди десам хато бўлмайди. Эндиликда бирлашманинг «юраги» — бизнинг цех ҳисобланади. Бунда унинг ҳам хизмати бор. Фарзандлари ҳам мени устоз сифатида ҳурмат қилишади. Аҳён-аҳёнда Каримжон Мирзақулов билан учрашиб тураман. Суҳбати жонон инсон. Унинг фарзандлари ҳам ўзига ўхшаб, меҳнатдан қудрат олади, барака топгурлар.

Дарҳақиқат, кишилар ўзларига манзур бўлган инсон ҳақида унинг яхши фазилатларини эслаб гапириб юришади. Маҳаллада ҳам шундай. Термистлар яшайдиган хонадонни етти ёшдан етмиш ёшгача ҳамма билади. Чунки уларнинг ёрдами маҳалладаги ҳар бир хонадонга сингган. Карим ака ҳозир кексалик гаштини сурмоқда. Шундай бўлсада у маҳалла осойишталиги учун жон куйдиради. Унинг бу куюнчаклигини ҳисобга олиб, маҳалладошлар таклифи билан жамоатчилик тартибини сақлаш бўлимида участка вакилига ўринбосар қилиб қўйишди. Ҳозир у жамоатчилик йўли билан ҳақ олади. Тўй-маросимларда маҳалла-кўй билан ҳамиша бирга. У маҳалла фаоллари билан унинг обод бўлиши учун тиниб-тинчимайди. Ўзи қозоқ миллатига мансуб кишининг ўзбеклар билан шу даражада биродарлашиб, қўшилиб кетганига ҳайратланмай бўладими.

Д. САЪДУЛЛАЕВ.

Яна тамаки ҳақида

ЙЎҒОН ЧЎЗИЛИБ, ИНГИЧКА УЗИЛМАСИН

Кечагина тақчил, бозори касод бўлиб турган нарсалар қаторига тамаки ва сигарет ҳам қўшилди. Қийин-қийин кашандаларга қийин бўлди. Иложи қанча, уч-тўрт баравар оширилган нархда тамаки харид қилмоқда. Лекин тамаки тансиқликка учрагандан бери чайқовчиларнинг пичоғи мой устида бўлиб қолди. Улар ҳеч нарсадан тап тортмай, давлат нархи 25 тийинлик «Астра» сигаретини 1,5—2 сўмдан, Булғориянинг «Родопи» сигаретини эса тўрт-беш сўмдан «чайқаб» ётишибди. Хўш, уларга дўконларда йўқ бу сигаретларни ким топиб бераяпти?

Ўйлаб қоласан, киши. Ҳамма нарса танқис бўлган бир пайтда эртага яна нима танқис бўларкин, қачон эртанги кунга таҳлика билан эмас, ишонч билан қарар эканмиз. Менинг шундай кунлар келишига жуда-жуда ишонгим келади. Ишқилиб йўғон чўзилиб, ингичка узилмасинда!

Р. МЕНГИРОВ,
ТошДД талабаси.

Муштарийнинг фикрига қўшилмай бўлмайди, албатта. У ҳақ саволни кўтарган. Ҳақиқатан ҳам дўконда йўқ сигаретни чайқовдан топасиз. Куюнчак муштарийимизнинг бу хатини Тошкент шаҳар савдо Бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари С. Ҳ. Имомовдан шарҳлаб беришни сўрадик.

— Шу йилнинг 1 августидан бошлаб тамаки маҳсулотлари савдосини тартибга солиш мақсадида саноат корхоналарида, ташкилотларда ва муассасаларда кўчма савдо йўлга қўйилди.

Ноҳияларнинг озиқ-овқат идоралари, «Ёшлик» мактаб дўкони, «Юнусобод», «Улуғбек» марказий универсал дўконлари, «Тошкент» савдо фирмаси, «Чилонзор» марказий универсал дўкони, «Фрунзе» савдо маркази, Тошкент марказий универсал магазини тамаки маҳсулотларини фақат ўзларига қарашли дўконлар орқали сотади.

Жойларда хизмат кўрсатиш халқ депутатлари район Кенгаши ижроқўмлари томонидан белгиланади.

⊙ ТАҲРИРИЯТДАН: Тўғри, айрим жойларда бундай кўчма савдо ташкил қилинмоқда. Аммо берилаётган тамаки маҳсулотлари дарёдан бир томчи, холос. Шу билан бирга тамаки маҳсулотларининг бир қисми чайқовга чиқиб кетаётгани сир эмас. Бу ҳол қачонгача давом этади? Ким бу «очиқ дарвоза»нинг эшигини ёпади?

«Тошкент оқшоми»га жавоб берадилар

«ШОИРЛАРНИ ОЛИБ ТАШЛАШДИ...»

⊙ Маълумки, рўзномамизнинг шу йил 3 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола эълон қилиниб, Навоий кўчасидаги «Шоирлар хиёбони»нинг ҳувуллаб қолганлиги тўғрисида гап борган эди. Ана шу мақола юзасидан Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари Т. Г. Нурмуҳамедов имзоси билан жавоб олинди. Жумладан, унда шундай дейилади:

— «Шоирларни олиб ташлашди...» мақоласида келтирилган фактлар тўғри. Лекин бу Тошкент шаҳар Кенгаши ижроқўмининг қарорига биноан 12 нафар шоир ва ёзувчининг «Шоирлар хиёбони»га ўрнатилган бюстлари ана шу кишиларнинг номи билан юритилаётган мактабларга берилди. Чунончи, халқ таълими Бош бошқармасининг 5-октябрь, 384-рақамли буйруғига биноан мактаб раҳбарлари бир ҳафта муддат ичида ана шу бюстларни мактаблари ҳудудларига ўрнатишлари керак эди. Шундай қилинди. 12 октябрь куни Ойбек бюсти 115-мактабга, Ғафур Ғулом бюсти 169-мактабга, Абдулла Қодирий бюсти 13-мактабга, Ҳамза бюсти 85-мактабга, А. С. Пушкин бюсти 119-мактабга, Бобур бюсти 121-мактабга, Муқимий бюсти 143-мактабга, Фурқат бюсти 196-мактабга, Ҳамид Олимжон бюсти 139-мактабга, Максим Горький бюсти 90-мактабга, Нодира бюсти 265-мактабга, Лутфий бюсти эса 254-мактабга ўрнатилди.

Хат босилмаса ҳам...

ИЛТИМОС ҚОНДИРИЛДИ

⊙ Тошкент вилоятининг Тошкент ноҳиясида истиқомат қилувчи фуқаро Ҳаким Икромов рўзномамизга мактуб йўллаб, Олой деҳқон бозорига машинада юк олиб кириш қийин эканлиги, дарвозалар берк эканлиги тўғрисида арз қилган эди. Шикоятчининг ушбу хати бозор маъмурияти томонидан кўриб чиқилди ва бунга қуйидаги жавоб олинди.

— Олой деҳқон бозорининг умумий майдони саккиз гектар,— дейди ўз жавоб хатида бозор мудири вазифасини вақтинча ўтовчи О. Ҳайдаров. — Аслида бозорнинг бешта дарвозаси бор, уларнинг учтаси пиёдаларга, иккитаси эса бозорга машиналарда келтирилган юкларни (қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини) олиб кириш учун мўлжалланган. Ҳар куни бозорга харид қилиш учун 500—660 минг харидор, ўз маҳсулотини сотиш учун 2000—2500 деҳқон келади. Охирги пайтда бозор майдонлари турли хил машиналар билан (айниқса, енгил машиналар билан) тирбанд бўлиб, бозорда қатор тартибсизликларни вужудга келтирмоқда. Бозор пештахталарини, майдонларини тозалаш эса оғирлашиб қолди. Йўлакларнинг тирбанд бўлиши туфайли махсус машиналарнинг юриши ҳам мумкин бўлмай қолди. Бу эса бозорнинг озодалик ҳолатига салбий таъсир этиб, ўз навбатида харидорларнинг ва бозорга келаётган меҳмонларнинг кескин норозилиги сабаб бўлди. Ҳатто машиналарнинг пиёдаларни туртиб юборган ҳоллари ҳам бўлди.

Юқорида кўрсатилган сабабларга кўра, ноҳия ижроия қўмитаси ва ноҳия ички ишлар бошқармаси раҳбарлари билан келишилган ҳолда бозорга енгил машиналарнинг кириши тақиқлаб қўйилди. Енгил машиналарда келтирилган юкларни бозор пештахталарига олиб кириш учун маусус аравачалар (яъни, электрокаралар) ишлаб турибди. Ҳозирги вақтда ана шундай аравалардан тўрттаси деҳқонлар хизматида. Бозорда ўрнатилган бундай тартибдан харидорлар ҳам, сотувчилар ҳам, меҳмонлар ҳам мамнун бўлишмоқда.

ҚЎЛИ ШИРИН

«ҚЎЛИ ширин ошпаз Комилжон ака Расулов номини Акмал Икромов ноҳиясидаги Бешқайрағоч мавзеси аҳолиси ҳамиша ҳурмат билан тилга олишади», — деб ёзади кекса оқшомхонларимиздан бири, шу мавзенинг Тўқимачи 1-тор кўчаси, 21-уйда истиқомат қилувчи шахсий пенсионер Латифжон ота Ҳамидов. Сабаби, мавзенинг қайси бир маҳалласида қандай тўй-ҳашам ёки маърака бўлмасин, албатта Комилжон ака ўзи ўғиллари билан бирга хизматда бўлиб, эл олқишини олишмоқда. Ошпаз Комилжон ака олтита фарзандларини ҳам ўзлари каби ҳалол, меҳнатсевар, қалби пок инсон қилиб тарбияламоқда, фарзандлар қалбида ота касбига улкан меҳр уйғотмоқда.

Мана бир неча йилдирки, маҳалламиз оқсоқоллари ҳам қайси бир тўй-маъракада иштирок этишмасин, дамланган ошнинг мазасиданоқ қўли ширин ошпазнинг шу ерда эканини билишади. Худди шунингдек, ўғиллар ҳам ота касбини эъзозлаб, ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан обрў-эътибор топишяпти.

Ҳа, «Ота касбини улуғлаган хор бўлмайди», — деб бежиз айтишмайди. Зеро, бутун мавзе аҳли ҳозирда ёш ошпазлар хизматидан мамнун бўлиб, уларни «Отангга раҳмат», — дея олқишлашмоқда.

З. ДЎСМУҲАМЕДОВА.

Ия, наҳотки?!.

ИХТИРО УЧУН... ЖАРИМА

Бу мақоладан мақсад давлатни қарз қилмоқчи бўлган баъзи ҳамшаҳарларимизнинг қилмишини сизлар ҳам билиб қўйинглар демоқчимиз. Гапимиз ўша сиз билиб, билмаган, уйдаги электр қуввати ҳисобини олиб турадиган счетчикни тўхтатиб қўйиб, ёки орқасига айлантириб, давлатни қарз қилганлар ҳақида. Ҳа, электр қувватидан текинга туну-кун бемалол фойдаланаётганлар ҳақида ёзмоқчимиз. Уларнинг кўпчилиги бу қилмишлари учун давлат ҳисобига жарима тўлашди. Лекин шунга қарамасдан улар билан бир танишиб қўйилса ёмон бўлмайди.

Уйғур кўчаси, Қўрғонча боши берк кўчадаги 41-уйда яшовчи Ш. Рафиқов счетчикнинг тагидан ўғринча сим ўтказиб электр қувватига пул тўламасдан истаганича фойдаланиш мумкинлиги ҳақида ихтиро яратган эди. У бу ихтироси учун давлатдан пул олиш ўрнига ўзи жарима тўлади. Оз эмас, кўп эмас бор-йўғи 208 сўм. Худди, шундай ихтиро учун Янгиариқ кўчаси, 2-«а» уйда яшовчи Р. Бадалметов ҳам 208 сўм тўлашга мажбур бўлди. Бу ўзига хос ихтиро шаҳар бўйича тарқаб кетган экан шекилли Тепловозная кўчаси, 70-уйда истиқомат қилувчи И. Бондаренко, Дархон кўчаси, Тутзор боши берк кўча, 41-уйда яшовчи О. Муротхузиналар ҳам 208 сўмдан жарима тўлашди. Тўқимачи кўчаси 23-уйда яшовчи Худойназаровлар оиласи ҳам 144 сўм тўлади.

Электр қувватини ўғирлаб ёқишдаги ихтиролар бир-бирига ўхшаб кетар экан. 2-Олтинкўл кўчасидаги, 138-уйда истиқомат қилувчи М. Хайрутдиновлар оиласи 130 сўм 60 тийин жарима тўлашига асосий сабаб счетчикдан ерга қарата битта сим ўтказиб юборишгани бўлди. Бу ихтиро уйингиздаги чироқ ҳаммаёқни ёп-ёруғ қилиб, холодильник ишлаб, ойнаи жаҳон кўрсатиб турган бўлса ҳам счетчикнинг айланаси тошбақа юриш қилиб, жуда секин айланар экан. Худди шундай ихтирони Юнусобод даҳасидаги, 12-мавзе, 69-уй, 17-хонада яшовчи Хачатурянлар ҳам қўллашган. Улар бунинг учун 140 сўм жарима тўлашди.

Чуқурсой кўчаси, 37-уйда яшовчи Р. Ашуровалар оиласи эса электр қувватидан счетчиксиз фойдаланишаётганида, Юнусобод даҳасидаги 4-мавзе, 52-уй, 4 хонада яшовчи Н. Содиқовалар счетчикнинг пломбаси йўқлиги учун, 2-Қорақамиш даҳаси, 1-микрорайон, 43-уй, 19-хонада яшовчи Фаулинина счетчикнинг ойнаси синганлиги учун жарима тўлашди. Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Лекин бунга ҳозирча нуқта қўйиб, давлат ҳисобига кун кечираётганларга қуйидагиларни айтмоқчимиз.

Тасаввур қилинг, уйингизга меҳмон чақирдингиз, тўй ёки бирор бошқа маросим ўтказмоқдасиз. Ҳамма нарса бисёр. Меҳмонлар хурсанд. Шунда бирдан чироқ ўчиб қолди. Ҳаммаёқ зимистонга айланди. Шунча қилган меҳнатингиз бир пул. Қанча елиб-югурсангиз ҳам чироғингиз ёнмади. Ана шунда электр қувватининг қадрига етасиз. Бас шундай экан. СИЗ билан БИЗ ана шундай давлатни қарз қилмоқчи бўлган кимсалар йўлига тўсиқ қўяйлик.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

• Янгиликлар
• Воқеалар
• Шарҳлар

ШИРКАТЧИЛАР АНЖУМАНИ

⊙ Тошкентда тугалланган регионал илмий-амалий конференцияда Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистонда кооператив ҳамда ижара муносабатларини ривожлантириш муаммолари муҳокама қилинди. Конференцияда бозор муносабатларига ўтиш шароитида Ўзбекистонда мулкчилик кооператив шаклларининг аҳамияти кескин ўсиб бораётганлиги таъкидланди. Ўзбекистон Кооператорлар уюшмаси билан кооператорлар касаба уюшмаси Марказий Кенгаши истеъмол бозорини турли моллар ва хизматлар билан тўлдиришга қаратилган қўшма дастур ишлаб чиқдилар.

Конференция иштирокчилари Ўрта Осиё жумҳуриятлари кооперативлари корпорациясини барпо этиш зарурлиги тўғрисидаги фикрни билдирдилар, яқин вақтда қилинадиган ишларнинг қўшма режасини ишлаб чиқдилар.

ШВЕЦИЯДАГИ МУВАФФАҚИЯТ

⊙ Ўзбекистон мультипликаторларининг «Ришта» деб аталган лентаси Швецияда ўтказилган Халқаро фестиваль ҳакамининг юқори баҳосини олди ва томошабинлар орасида муваффақият қозонди. Фильм муаллифлари С. Муродхўжаева билан С. Алибеков ўз янги асарларида инсон хотираси, авлодлар давомийлиги ва ўзаро алоқаларининг шоирона қиёфасини яратдилар. «Ришта» — бу эзгулик ва муҳаббат, инсоний ўзаро муносабатларни тушуниш ва қадрлаш тўғрисидаги ҳикоядир.

С. Муродхўжаеванинг касб-кори актерлик бўлиб, 20 та фильмда суратга тушган. Эртаклар асосида яратилган мультфильм қаҳрамонлари номидан ўзбек тилида сўзлаган бу санъаткор мультипликация соҳасида секин-аста иш бошлади. Аввал режиссёр ёрдамчиси бўлиб ишлади, кейинчалик ўзи ҳам фильмларни суратга ола бошлади. «Ришта» С. Муродхўжаева яратган саккизинчи мультфильмдир.

БАБИТА САРОГЖА АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

⊙ Ўзбекистон пойтахти билан Калькутта ўртасида бошланган ижодий алоқалар янги номларга йўл очиб берди. Жумҳуриятимиз Давлат санъат музейида ҳинд рассоми Бабита Сарогжа хоним асарларининг кўргазмаси очилди. Шантеникитан санъат марказидаги Кала Бхаван санъат академиясини битирган Бабита кўргазмага ўзининг график асарларини тақдим этди.

— Сарогжа асарлари ўзига хос жўшқинлиги, гўзаллиги ва жозибаси билан томошабинлар диққатини тортади, — дейди санъатшунос Ф. Мухторова. — Рассом ўзини ўраб турган дунёнинг ниҳоятда мураккаблигига қарамай, унда уйғунликни, умидбахш кайфиятларни топишга ҳаракат қилади. Бабита бугунги кун ҳақида ҳикоя қилар экан, ўзига хос маҳорат кўрсатади, ранг-тасвир ифодасининг ажиб воситаларини излайди.

Ҳиндистон рассомининг ижодий изланишлари тошкентлик томошабинлар учун ниҳоятда қизиқарли, чунки бу кўргазмага қадар Ўзбекистонда мазкур мамлакатнинг асосан анъанавий санъати намойиш этилган эди. Музейда Калькуттадаги Рамакришна илмгоҳи жамғармасидан олинган халқ усталарининг асарлари кўрсатилганди. Ўша кўргазмани ҳинд рассомлари Кришна ва Рамананда Бандхопайя уюштирган эдилар. Ана шундан кейин улар навбатни Бабитага беришди. Сарогжа ўзининг график асарларидан ташқари Калькутта болалари чизган расмларни ҳам Тошкентга олиб келди. Шаҳарнинг ҳинд тили ўқитилаётган мактабларидан бирида болалар расмлари кўргазмаси томошабинларга тақдим этилди.

(ЎзТАГ).

Таваллудининг 110 йиллигига

МИСКИН ТОШКАНДИЙ

Кўпгина фусункор ғазаллар, сермазмун қўшиқлар, қалб ҳарорати билан битилган муашшаҳлар, мутақаббил шоирлар шеърларига боғланган зебо мухаммаслар муаллифи бўлган Мискин назм борасида қалам тебратишни XIX асрнинг иккинчи ярмидан бошлаган. У ўзининг 40 йиллик ижодий ҳаёти мобайнида ўрганишга арзигулик ижодий мерос қолдириб кетди. Бу йил унинг таваллуд топганига 110 йил тўлади.

ТОШМУҲАММАД ўғли Мулла Қўшоқ 1880 йилда Тошкентнинг «Чорсу» даҳасида, камбағал темирчи оиласида туғилди. Мулла Қўшоқ 10—12 ёшларида отадан эрта етим қолди ва оғир ҳаёт кечирди. Хосият опа ўз ўғлининг ота йўлидан боришини истамади, чунки боласи туғилганида бармоқлари бирбирига ёпишган бўлиб, темирчилик касбини адо этишга йўл бермасди, шу боисдан ҳам уни «Қўшоқ» дея атагандилар (асли исми Ғулом-Халил бўлган).

Ҳаёт ғами остида эзилиб, машаққатли турмуш уринишлари туфайли Қўшоқ турли ҳунарлар билан шуғулланди—ўз амакиси Ҳошим новвой билан новвойчилик ҳам қилди. «Чорсу»даги боққолчилик дўконида ҳам ишлади. Ёшлигидан хат-савод ўрганишга интилган ўсмир Эски шаҳардаги мактабда ўқиди, сўнг мадрасада таҳсил кўриб, Саъдий, Ҳофиз, Бедил, Машраб, Навоий, Фузулийлар ғазалларини севиб мутолаа қилди ва уларга эргашиб, ўзи ҳам шеърлар ёза бошлади, буюк устодлар ғазалларига муҳаммаслар боғлади. Бу йўлда унга айниқса ўша вақтларда яхшигина ном таратган шоир мавлоно Камий Тошкандий устозлик қилди ва ёш қаламкашга Шарқ шеърияти сир-асрорларини очиб берди, «Кўкалдош» мадрасасида машҳур шоир Муқимий билан бўлган учрашув ва шеърият ҳақидаги суҳбатлар ҳам Қўшоққа ўзига хос мактаб бўлди, у мавлоно Муқимий ғазалларига чиройли муҳаммаслар боғлашга ва устоднинг ўзига ҳам ўқиб беришга муяссар бўлди. Мулла Қўшоқ ўз шеърлари сўнггига «Мискин», яъни фақир, бечора деб тахаллус қўя бошлади.

Мискин ғазаллари, муҳаммаслари ёрқин маъною мантиқи равонлиги, соддалиги ва ранго-ранг бўёқлар билан битилган нозик ўхшатишлари, юксак бадиий шираси билан диққатни ўзига жалб этарди. Бу эса қатор халқ бастакору хонанда, созандаларининг диққатини Мискин ғазалиётига жалб этди ва айниқса халқ орасида донг таратган ҳофиз мулла Тўйчи билан ижодий мулоқотлар яхши самаралар берди. Севимли хонанда 1895 йилнинг ёзида «Чорсу» орқасидаги сой бўйида жойлашган Шоюсуф ака чойхонасида бўлиб ўтган нафосат кечасида дастлаб Мискин ғазали билан машҳур «Гиря»ни ижро этиб, санъат мухлисларини иқтидорли ёш қалам соҳибининг назми билан таништиришга муяссар бўлганди. Шунингдек, нафосат кечасида қатнашиш ва шоир Хислат, Норхўжа аскиячи, истеъдодли халқ созандалари Шобарот, Шожалил ва Шораҳим акалар билан ижодий мулоқотлар ҳам ёш шоирга, унинг ижодий парвозига руҳий мадад берди. Қулфи-дили очила бошлаган Мискиннинг инжуранг мисралари билан битилган ғазалларини ҳофизлар халқнинг ноёб куйларига пайванд қилиб, омма ўртасига олиб чиқа бошладилар, энди унинг қўшиқлари тўйларда, сайилларда, наврўзларда ҳам ижро этила бошлади. Мулла Қўшоқ лирикаси айниқса ўзининг замондош ёшлари ўртасида кенг акс садо берганди—унда соф муҳаббат, ҳақиқий ёр висоли, севгининг ўткир изтироби, дарди, маҳбубанинг вафосию нозистиғнолари ҳаётий бўёқлар, беназар чизгилар билан ташбеҳ этиларди:

Ҳуснингни эй париваш эълона этайму этмай,
Ё дил уйида сақлаб, пинҳона этайму этмай.
Ўлдим ғамингда охир душманнинг таънасидан
Эй ғунча лаб дилимни сўзона этайму этмай...

Ноҳақ тузум меваси бўлган ижтимоий тенгсизлик мулла Қўшоқ ва унга ўхшаш кўплаб нотавонлар оҳу доди, ҳаёт азоб-уқубатлари, чоризмнинг маҳаллий фуқарога кўрсатиб келаётган жабр-зулми шоир ижодида эрта аксини топа бошлади, унда ғариб ва нотавон Мискиннинг ғам-алами ҳам инъикос этиларди:

Жаҳон саҳнида йўқ мендек ғарибу нотавон дўстлар,
Чекурман ғам, алам, ҳар кун бўлур ҳолим ёмон, дўстлар...

Мискин Тошкандийнинг айниқса 1910 йиллардаги назмиётида «уйғониш» жараёни жадал кечаётганини, ҳамма балоларнинг сабаби билимсизликдадир деган тушунчанинг авж олиб бораётганининг гувоҳи бўламиз. Бу даврдаги шоир шеъриятининг маърифатпарварлик ғоялари билан тўлиб-тошганлигини яққол кўрамиз:

Илм эрур бешак, билингиз, дардимизнинг чораси,
Илмсиз битмас маризу жаҳлимизнинг ёраси,
Илм ила бўлғай мусаффо кўнглимизнинг қораси...
Илм айлайлик тараддуд, вақт ғанимат дўстон!

1914 йилда ёзилиб, матбуотда ёритилган Мискин шеърларини кўздан кечирарканмиз, унинг ўз замонасининг илғор фикрли ватанпарвар, халқпарвар шоири, маърифатпари сифатида жадидчилик ҳаракатига ҳам алоқадор бўлганлигини идрок этамиз ва қуйидаги мисраларидан ҳам кўрамиз:

Йиғла эй кўз ҳолимизга дам-бадам сан энди қон,
Жаҳл домиға асир ўлдук илмсизлик билон...

Қалам соҳибининг ўз элида илм-фан тараққий этмаётганлиги, қашшоқлик, адолатсизлик, жаҳолатпарастлик тобора авжга миниб бораётганлигидан азиятлар чекаётганининг шоҳиди бўламиз. «Жадид»лик, яъни янгиликка, эркка интилиш, ҳурфикрликни тараннум этиш, ижтимоий тенгсизликни маҳв қилиш, ҳаётни янгича аснода ислоҳ этишга даъват — шу даврлардаги Мискин шеъриятининг ғоявий, бадиий йўналишини белгилайди. Ўз вақтида Ойбек «Ўзбек поэзиясининг тарихий тараққиёти тўғрисида» деб номланган мақоласида таъкидлаганидек: «Шоир Авлоний, Завқий, Камий, Мискин шеърлари ҳурриятпарварлик ҳисси билан суғорилган. Улар халқни тараққиётга даъват қилдилар, нодонликни, жаҳолатни қораладилар, ҳаётни ислоҳ этишга чақирдилар». Ҳа, Мискин ҳам худди машҳур Мунаввар қори, Беҳбудий, Сўфизода, Хуршид, Тавалло, Абдулла Бадрий, Фитрат, Хислат, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Ҳамза, Маннон Уйғур, Ғулом Зафарийлар сингари ушбу тарихий ҳаракат яловбардорлари сафида бўлди ва чинакам фидойилик кўрсатди, миллий маданиятимиз равнақига баракали ҳисса қўшди.

Шоир Мискин Тошкандий Октябрь инқилобини ва ундан сўнг барпо этилган янгича ҳаётни кўришга муяссар бўлди. У инқилобнинг дастлабки кунларидаёқ озодликка, янги турмушга, шўроларга бағишланган шеърлар, ҳурриятни тараннум этувчи жўшқин қўшиқлар яратиб, эл таҳсинига сазовор бўлди.

Инқилобдан кейинги даврдаги ижодиётда шоир мурожаат қилган мавзулар ранго-ранг бўлиб, янгича имтимоий-сиёсий тузумнинг, янгича маданий ҳаётнинг долзарб муаммолари Мискин шеъриятида ўз аксини топган эди. Шоир шахс эркинлиги, савод чиқариш, пахта ва пахтакорлар, Совет Армияси, ўқитувчилар, Ватанга муҳаббат, аёлларни озод этиш — «Ҳужум» ҳаракати ҳақида қўшиқлар битди. Ўткир қалам соҳиби ўз ижодий ҳаётида кўпгина ғазаллар, муҳаммаслар, назиралар, муашшаҳлар яратди. Ҳаётлигидаёқ икки девон тузди — бири 200 бетдан иборат бўлиб, унга инқилобга қадар битилган асарлар, яна бирига эса инқилобдан кейин ижод қилган шеърлари киритилган эди. Афсуски, иккала девоннинг ҳам қўлёзмаси ўз муаллифининг қазосидан сўнг йўқолиб кетган, ҳанузгача топилмай келмоқда. Мазкур қўлёзмаларни излаб топишда Мискиннинг ўғли — шоир Муҳаммаджон Қўшоқов ҳам жиддий ҳаракатлар қилиб келмоқда эди. Бироқ кутилмаганда у ҳам ҳаётдан кўз юмди... Шундай бўлсада, Мискин Тошкандийнинг бир қатор шеърий асарлари унинг авлодига мансуб кишилар қўлида, шоир мухлисларида сақланиб келмоқда. Қолаверса, саховатли қалам соҳибининг ғазаллари билан машҳур хонандаларимиз, беназир ҳофизларимиз — мулла Тўйчи Тошмуҳамедов, ака-ука Сўфихоновлар, Юнус Ражабий, Бобораҳим Мирзаев, Карим Зокиров, Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов, Комилжон Отаниёзов, ака-ука Шожалиловлар, Акбар Ҳайдаров, Турғун Каримов, Муҳиддин Қори Ёқубов, Лутфихоним Саримсоқова, Карим Мўминов, Ғулом Абдураҳмонов, Мурожон Аҳмедов, Маҳмуджон Ғофуров, Жамол Низомхўжаев, Ориф Алимаҳсумов, Исҳоқ Катаевлар жозибали, қалбларни сел қиладиган ашулалар ижро этганлар. Барча назмий асарларини жам этиб, Мискин Тошкандийнинг шеърлар тўпламини чоп этиш палласи ҳам аллақачонлар етди— афсуски бундай хайрли иш шоир таваллудининг 90, 100 ва на 110 йиллиги муносабати билан ҳам амалга оширилмади. Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти бу ҳақда ўйлаб кўрса айни муддао бўларди. Яқинда Ўзбекистон радиоси жуда ибратомуз ишни амалга оширди — «Мискин ғазалиёти» деб номланган адабий-мусиқий эшиттириш тайёрлаб, санъат ва адабиёт мухлисларига тақдим этди. Энди Мискин ғазаллари билан ижро этиладиган қўшиқларни ҳам ёзиб олиб, «Мискин лирикаси» деб номланган грампластинкалар альбоми чиқарилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Шу кунларда пойтахтнинг Собир Раҳимов ноҳиясидаги маҳаллалардан бири шоир Мискин номи билан аталиб келмоқда. Аммо эл хизматида узоқ йиллар заҳматлар чекиб, баракали ижод қилган атоқли ижодкор хотирасини абадийлаштириш борасида бунинг ўзи етарли эмас деб ўйлаймиз — Тошкентдаги мактаблардан бирига ҳам шоир, маърифатпарвар маданиятимиз жонкуяри Мискин Тошкандий номи берилса адолатдан бўлур эди, зеро мана шу иқтидорли ижодкор ҳам шахсга сиғиниш даврида адолатсиз айбланган эди, унга ҳам ажойиб қалам соҳиблари, азиз тошкентлик биродарлари Хислат, Хуршид, Тавалло, Қодирийлар сингари «пантуркист», «миллатчи» каби қора тамғалар босилганди. Бунингдек ноҳақликка, ҳақоратларга чидолмай, азият чеккан Мискин қаттиқ ларзага учради ва мия қон томири жароҳатланиб, фалаж касалига дучор бўлди. 1937 йилда оламдан ўтди.

— 1937 йилда Мулла Қўшоқ домлани зиёрат қилгани Эски шаҳарга равона бўлдим. Мискин узоқ вақтлардан бери фалаж бўлиб, уйда ётардилар. У муҳтарам зотнинг бундай аҳволга тушганини кўриб, қаттиқ изтироб чекдим, юм-юм йиғладим. Наҳотки элга шунча хизмат қилган одам мана шундай аянчли аҳволга тушса, — дея эслайди ўша кўланкали йилларни ССЖИ халқ артисти, ССЖИ Давлат мукофоти лауреати, шоир қўшиқларининг ижрочиси Тамарахоним.

Ҳа, қайта қуриш, демократия, ошкоралик тобора авж олаётган бир паллада, атоқли шоир таваллудига 110 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Маданият вазирлиги, Телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитаси Мискин Тошкандий хотира кечасини уюштирадилар, унинг шу пайтгача обод этилмаган қабрига муносиб ёдгорлик ҳам ўрнатадилар деган умиддамиз. Ахир киши қалбини ром этган нафис ва фусункор ғазаллар, дилларни ҳаёт дарди ва севинчлари билан хушнуд қилган жозибадор қўшиқлар яратган, «Бизни ташлаб», «Қошлари қаламлар», «Эй чеҳраси тобоним» каби жонли, сержило ашулаларию ҳузурбахш ва умрбоқий «Тошкент ироғи» билан нафосат дурдоналарини бизга улашган, меҳр ришталарини қалбларга пайванд этган шоир ва беназир санъаткор бунга арзигулик-ку!...

Баҳриддин НАСРИДДИНОВ,
ССЖИ Ёзувчилар, Театр арбоблари, Журналистлар уюшмаларининг аъзоси, Тошкент давлат маданият илмгоҳининг доценти.

Мақсад—дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш

Ла «Муфрина» фольклор ашула ва рақс дастаси Италиянинг халқ санъати билан таништирувчи кенг дастур билан Ўзбекистон пойтахтига келди. Мақсад — дўстлик ва маданий алоқаларни мустаҳкамлашдир.

Ла «Муфрина» жамоасининг Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари олий илмгоҳининг талабалари билан учрашуви катта дўстлик байрамига айланиб кетди. Ана шу олий илмгоҳнинг ҳаваскор артистлари — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг нишондори «Ором» халқ рақс дастаси август ойида Италияда бўлиб қайтган эди. Деҳқончилик-саноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси Тошкент вилоят қўмитаси ана шу маданий айирбошлашнинг раҳнамосидир.

Олий илмгоҳдаги байрамда эстрада артистлари Бутуниттифоқ танловининг нишондори Нодира Зиёхонова, Ўзбекистон халқ артисти Малика Аҳмедова, артист Соат Шарипов иштирок этдилар.

СУРАТДА: Ла «Муфрина» (таржимаси «Келинг, рақс тушамиз» маъносини англатади) дастаси Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари олий илмгоҳининг маданият саройида ўз санъатини намойиш этмоқда.

А. Рисқиев (ЎзТАГ) сурати.

Шартномага мувофиқ

● УКРАИНА ССЖ. Львовдаги «Биотехнология» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида совет, бельгиялик ва Ғарбий германиялик шерикларнинг саъйи-ҳаракати билан «Силуэт Дави-Дан» тикувчилик корхонаси ташкил этилди. Бу йил ана шу ерда хотин-қизлар блузкаларининг 13 хил моделини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Газламаларнинг ёрқин бўёқлилиги, турли-туман бичилиши, безакларнинг бекаму кўстлиги ва юксак дид билан тикилиши корхона маҳсулотларининг мамлакатимизда ва хорижий бозорларда рақобатбардошлигини таъминлади.

Газлама, ип ва бошқа материалларни шериклар етказиб беришади. Тикувчилик ишларини ихтиёрида модельер-рассом бўлган тикувчиларнинг ихчам жамоаси хорижий дастгоҳларда бажаради. Шартномага мувофиқ тайёр буюмларнинг учдан икки қисми чет эллик шерикларга жўнатилади, қолганини корхона давлат дўконлари орқали сотади. Ҳозир блузкаларнинг яна саккиз модели ишлаб чиқаришга тайёрлаб қўйилган. Уларнинг айримлари совет газламаларидан тикилади.

СУРАТДА: «Силуэт Дави-Дан» корхонасида мана шундай блузкаларни тикишади. Ҳар ойда 2 мингта блузка тикиб чиқарилади.

Б. Криштул (ТАСС) сурати.

Хоҳ ишонинг, хоҳ...

«УЧАР ЛИКОПЧА» АФСОНАМИ?

ДАРҲАҚИҚАТ, XX аср, айниқса, унинг тўртинчи чорагида «Ноаниқ учар объектлар»ни кўрдим, деяётган одамларнинг сони кун сайин бўлмаса ҳам, ҳар қалай кўпайиб бораётганлиги аниқ. Бу борада қўшимча қилиб шуларни айтиш мумкин.

Бир пайтлар ёзёвонлик Нафиса Давронованинг номи одамлар оғзига тушиб, кўпгина миш-мишлар тарқалган эди:

— Нафиса «Учар ликопча»ни кўрганмиш...

— Нафиса ўзга сайёраликлар билан гаплашганмиш...

— Ўзга сайёраликлар Нафисани яна юз кундан кейин олиб кетармиш...

Орадан юз кун ҳам ўтди. Нафиса ҳақидаги миш-мишлар қайта тикланди.

— Нафисани олиб кетмаяптику!..

— «Учар ликопча»ни кўргани бекор экан...

Хуллас, бу ва шу каби миш-мишлар тез-тез қулоққа чалинадиган бўлиб қолди. Шундан кейин Фарғонадаги «Коммуна» рўзномасининг мухбири Қодирали Аҳмадалиев Нафиса билан суҳбат ўтказди. Суҳбат «Коммуна»нинг 1 январь сонида эълон қилинди. Унда айтилишича, ўзга сайёраликлар Нафисани олиб кетмаган. Аммо, орадан юз кун ўтгач, Нафисанинг ички аъзоларида, айниқса, унинг марказий асаб тармоқларида, аниқроғи нейронларида ўзгариш содир бўла бошлаган. Унда ўзга сайёраларга интилиш ҳислари туғилиб, тунлари ухлолмаган. Ҳатто улар билан учрашган. Ораларида суҳбат ҳам бўлган. Лекин барча воқеаларни «уларнинг илтимосига биноан» сир тутган. Сирни ёш болаларга хос қилиқлари билан очиб қўйганда тегишли жазони олган. Шу боис у мухбирнинг берган саволларига тўлиқ жавоб беришдан бош тортган. Аммо ўзга сайёраларга кетиш ниятини яширмай ошкора тан олган.

Бу воқеага-чи, нима деса бўлади? Афсонами ёки ҳақиқат?

Орадан кўп вақт ўтмай «Ёш ленинчи» рўзномасида «Ўзга сайёрада икки соат» номли мақола босилиб чиқди. Мақолада айтилишича, яхшигина лавозимда ишлайдиган Ҳасан Саидов «Ўзга сайёра»ларда икки соат вақтини ўтказган. У ерда кўрган-билганлари ҳақида ҳам ахборот берган. Бунисини-чи, қандай баҳолаш мумкин?

Албатта, бундай воқеаларни кўплаб мисол қилиб келтириш мумкин. Лекин бу ҳақда қанча гапирмайлик, барибир улар саргузашт туюлади. Бунинг боиси нимада?

Келинг, унинг сабабларини биргаликда ахтариб кўрайлик.

Кўпгина тажрибаларга эга бўлган Валентин Николаевич Фоменко ноаниқ объектлар устида амалий ишлар олиб борар экан, шундай дейди: «Буларнинг барчаси глюон занжирлари туфайлидир».

— Хўш, глюон занжирларининг ўзи нима?

«Глюон» сўзи инглизча сўз бўлиб, у «Сирач» деган маънони билдиради. Занжирнинг оғирлиги ўн олти тоннага тенг бўлган ҳамда иссиқликка чидамлилиги ўта кучли заррачадир. У фақатгина заррача бўлмай, балки инсон онгига эквивалент бўлган заррачадир. Унинг ҳаракати тўлқинсимон бўлиб, тезлиги ёруғлик нурининг тезлигидан ҳам катта. Шуниси қизиқки, у ер саҳнидаги барча воқеалардан хабардор бўлиб, бу воқеаларни тўплаб, уларни программалаштирилган банк омборларига юбориб туради. Шунингдек, инсон онги билан истаган пайтларида алоқада бўлиб, уни бошқара олиш хусусиятига ҳам эга. Бизнинг руҳий энергиямизга бевосита таъсир этиб, уни кўпайтира олади. Энг муҳими, программалаштирилган банк омборларидаги истаган воқеалардан бирини кўрсатиб, таништиради. Шу боис биз бирор воқеани, гарчи гувоҳи бўлмасак ҳам, қаерлардадир кўргандек бўламиз. Лекин биз заррачалар ва уларнинг қобилиятларига лоқайд бўлганлигимиз туфайли уларнинг қилмишларига ишонгимиз келмайди. Аммо бу бизнинг айбимиз эмас. Лекин вақт келади, айтилаётган бу фикрларнинг барчаси амалда исбот этилади. Шунда «Учар ликопча»лар ҳам, умуман, биз учун жумбоқ ҳисобланиб келинаётган барча ноаниқ объектлар ҳам маълум бўлади.

Ноаниқ учар объектлар ҳақида кўпгина олимлар ўз фикрларини маълум этадилар. Қуйида эса улардан яна бирини келтирамиз.

Охирги маълумотларга қараганда, ҳар қандай «бўш» фазода, яшаш даври бир қанча секундларга тенг бўлган заррача ва акс заррачалар бўлади. Улар бир-бирлари билан ўзаро жуфтлашишлари мумкин. Шундай бўлади ҳам. Шуниси қизиқки, уларнинг жуфт турган даврлари ҳам жуда кичик. Бир пайтнинг ўзида ҳам бор, ҳам йўқ бўлиб турадиган бундай заррачаларни олимлар виртуаль заррачалар деб номлашган. Бу заррачаларнинг жуфтлашиш ва ажралиш жараёнларида улардан беҳисоб катта энергия ажралиб чиқади. Бу энергиянинг катталигини кўз олдингизга келтириш учун америкалик олимлар Фейнберг ва Уиллорларнинг тажрибаларини эслаш кифоядир. Уларнинг айтишларича, оддий рўзғорда ишлатиладиган, қуввати юз ваттга тенг бўлган лампочканинг «бўш» фазосидаги энергетик потенциали ер шаридаги океан сувини қайнатиб юбориши мумкин экан. Фейнбергларнинг тажрибасини кўрмаганмиз. Шу боис хулосалари ҳам рўёдек туюлади. Аслида бу «бўш» фазодан ажралиб чиққан энергиянинг ҳаракати тўлқинсимондир. Лекин сиз «Бўш фазода электромагнит тўлқинлар таралмайди-ку?!» деб сўрашингиз мумкин. Аслида бу тўғри савол. Лекин у тўлқинларнинг таралиши учун ўша виртуаль заррачалари борлигининг ўзи кифоя. Бундан хулоса қилиш мумкинки, виртуаль заррачалар ўтказувчанлик токини эмас, балки силжиш токини ҳосил қилар экан. Тўлқинсимон ҳаракат қилувчи энергия фазода манфий ўтказувчанлик ҳосил қилиб, бунинг ҳисобига қўшимча энергия билан ўзини ўзи таъмин этиб юради. Шу боис улар абадул абад сўнмас бўлади. Расмий тан олинмаган коинотдаги бу энергия, бир бутун марказий энергетик майдонни ташкил этади. Бу майдоннинг «ҳалқасимон олам» энергияси деб ном олгани кўпчиликка маълум. «Хўш, бу энергиянинг инсонларга таъсири қандай?» Бу энергия юқорида айтган суперзаррача каби инсон онгига таъсир этиб, унда қўшимча энергия уйғотиши, онгимизнинг ишлаш қобилиятини ўзгартира олиши мумкин. Фикримизнинг далили шу кунларда тез-тез тилга олинаётган ноёб қобилиятли экстрасенс одамларни кўрсатиш мумкин. Дарҳақиқат, экстрасенслар устида олиб борилган тажрибалар шуни кўрсатдики, уларда фақатгина қўшимча энергия бўлмай, балки ўзларидаги энергияларни узоқ масофадан ҳам истаган объектга, хоҳ у инсон бўлсин, хоҳ онгсиз мавжудот бўлсин, ўз таъсирини ўтказиши мумкин. Айни вақтда бу борада кўпгина изланишлар олиб борилаяпти...

Юқорида келтирилган фикрларнинг «Учар ликопча»га қандай алоқаси бор?» деб сўрашингиз мумкин. Ўйлаймизки, улар балки «Учар ликопча»га тўғридан-тўғри боғлиқдир. Зеро, биз юқорида айтиб ўтган заррачалар инсонларнинг онгига эквивалент, яъни ўхшашдир. Шу боис улар онгимиз билан ўзаро алоқада бўлиб, уни бошқара олар экан. Уларга тобе бўлмасликдан ўзга илож йўқ. Тафаккуримизнинг хусусиятларини бир кўринишдан иккинчи кўринишга ўтказиш, кўп ҳолларда ўша заррачаларнинг ихтиёрида бўлиб қолади десак, муболаға бўлмайди. Лекин бу билан тафаккуримизни бошқариш ўзимизнинг қўлимизда эмас экан-да, деган фикр туғилмаслиги керак. Албатта, онг ва эркимиз, энг аввало, ўзимизнинг ихтиёримизда. Лекин шундай лаҳзалар бўладики, биз, инсонлар ўзимизни мутлақо бошқара олмай қоламиз. Бундай пайтларда ўша заррачаларнинг ҳукмронлиги ошиб кетади. Агар фикримизни техника фанлари нуқтаи назаридан баён этсак, у заррачалар бош миямизда жойлашган биорадиотехник тармоқларимизнинг ишчи ҳолатларини бир доирадан (диапазондан) ёки каналдан иккинчи каналга, иккинчидан учинчи ёки бошқа каналларга ўтказиб юборади. Бу жараён, албатта, бизнинг иштирокимизсиз содир бўлаверади. Лекин бизда асосан биринчи канал ривожланган. Ўша каналлар орқали ташқи дунё билан узвий боғланганмиз. Қолган каналларимиз, гарчи бор бўлса ҳам, уларнинг ишчи ҳолатларига мосланган эмасмиз. Чунки у каналлар узунлиги асосий каналларимиз кўра оладиган тўлқин узунлигидан фарқ қиладиган тўлқинларни кўради, гаплашади ва улар учун керакли юмушларни бажаради. Хуллас, ўшандай вазиятга тушган инсонлар у заррачаларнинг қулбандлари бўлиб қолади. Ҳасан Саидов ва Нафиса Даврановалар ҳам шулар жумласидандир.

Бу ўринда ана шундай қулбандлардан бири бўлмиш «Г» исмли аёлнинг ўша заррачалар билан қилган суҳбатини келтириш жоиздир.

Кунларнинг бирида у аёл билан «Онгли заррача» орасида шундай суҳбат бўлади. Аввалига у заррача аёлга кўринади. Шунда аёл заррачадан сўрайди:

— Сен кимсан?

Заррача кўпчилик заррачалар номидан жавоб қайтаради:

— Биз ерлик инсонларни яратувчилармиз...

— Балки ғаламис ниятлидурсан, шундайми?..

— Қани, айтчи, ким ўз фарзандини ёмон кўради...

— Сен ерда яшайсанми, ёки...

— Агар бизнинг оёғимиз ерга теккундай бўлса, ер юзидаги барча жонзот қирилиб кетади...

— Шундай бўлса, ер юзида инсон зоти қолмас экан-да?!

— Ҳа, лекин биз ерликлардан намуна олиб, бошқа сайёраларга элтамиз.

— Ўзга сайёраларда ҳаёт борми?

— Йўқ.

— Кашпировский ким?

— У бизнинг санитаримиз...

— Тушуна олмадим...

— Фарзандларимиз орасида беморлар кўпайиб кетмоқда. Беморларга шифо бахшида этиш учун биз уни юборганмиз...

— Ундан бошқа санитарларингиз ҳам борми?..

— Ҳа, бор. Аммо уларни эндигина тайёрлаяпмиз.

— Гап ноёб қобилиятли одамлар тўғрисида бораяптими?

— Ҳа...

Бу воқеа, гарчи гўё ривоятдек туюлса ҳам, лекин унинг бўлиб ўтгани аниқ. Инсонларда бу ва шу каби воқеалар содир бўлаётганда бизнинг асосий каналларимиз тормоз ҳолатига ўтиб қолади. «Учар ликопча»ларга келсак, биз уларни дарҳақиқат, кўрамиз. Лекин асосий каналларимиз орқали эмас, балки бошқалари орқали кўрамиз. Агарда сиз «Учар ликопча»ни кўриб қолгудай бўлсангиз, ўзингизни текшириб кўринг. Қайси каналларингиз ишлаяпти экан, уни ажратиб олинг. Ўйлайманки, ўша пайтда сизнинг бошқа каналларингиз ишлаётган бўлади. Агарда сиз, ўша пайтда асосий каналларингизни ишчи ҳолатига ўтказа олсангиз «Учар ликопча» ўша оннинг ўзидаёқ ғойиб бўлади. Шу боис бобокалонларимиз ўшандай пайтда «Сен калима келтир», — деб бежиз айтмаганлар. Бу билан улар асосий каналингга ўтишга ҳаракат қил, демоқчи бўлганлар. Демак, бу «калима» сўзи ҳам диний тушунча эмас экан.

Валентин Николаевич Фоменконинг фикри бўйича «Учар ликопча» ўша онгли заррачаларнинг транспорт, яъни ҳаракат воситасидир. Бу ҳақда бобокалонларимиздан мерос қолган афсона ва ривоятлар ҳам йўқ эмас.

Шундай экан, наҳотки ўша онгли заррачаларни ўз измимизга ўтказиб, уларни ўзимиз бошқара олишимиз мумкин эмас, деган савол туғилиши мумкин. Бу ҳақда Магариши Аюрведи билан шуғулланувчи ҳинд олими, Америкадаги Аюрведа тиббиёти уюшмасининг президенти Д. Чопра «Наука и религия» ойномасида алоҳида тўхталди.

Шундай қилиб, «Учар ликопча» афсона эканми ёки ҳақиқат? Азиз ўқувчилар, буни талқин этиш ўзларингизга ҳавола. Ҳар қалай «Учар ликопча»ни кўраётганлар, ўша пайтда ўзларининг қайси каналларида ишлаётганликларини ёки англаётганликларини билиб олсалар, эҳтимол, «Учар ликопча»лар ҳақидаги фикрларимиз янада тўлиқ ва мукаммаллашган бўлур эди, албатта.

Тўхтасин КАРИМБЕРДИЕВ,
Тошкент политехника илмгоҳининг доценти, техника фанлари номзоди.

Қиш фаслида мевали дарахтлар ва ток туплари тинчлик даврини ўтказади. Бироқ тупроқни ишлаш, дарахт парвариши, иссиқ ларда эса уруғли мевалар — олма, нок, беҳи, данакли мевалардан олхўри, ўрик, йирик мевали тоғолча кўчатларини экиш мумкин. Шафтоли, гилос каби совуққа чидамсиз бўлган данакли мева кўчатларини ва ёш дарахтдарахт парвариши, иссиқкунларида шаҳар томорқа участкаларига кўчириб экиш яхши натижа беради. Қиш фаслида мева ва ток тупларининг тагига яхоб суви бериш лозим. Бунинг учун одатда — 2—3 марта айлана ёки дарахтлардан 40—50 сантиметр қочириб, чуқурлиги 35—40 сантиметрлик ариқлар олиниб, ариқларнинг охирги қисмидан сув оқиб чиқиб кетмаслиги учун улар яхшилаб бекитиб қўйилади. Томорқада ток туплари ва дарахт тагларига

ва ҳосил мўл бўлади, мевалар, рангдор ва қандли бўлиб етилади. Ёш олма, беҳи ва нок дарахтларини февралнинг иккинчи ярмидан кесиб шакл беришни ўтказиш лозим. Чунки ёш уруғли мевали дарахтлар катта ёшдагиларига қараганда совуққа чидамсизроқ бўлади. Данакли — гилос, шафтоли дарахтларини кесишни ҳам февралнинг иккинчи ярмидан бошлаб куртак ёзгунга қадар тамомлаш керак.

Қишда ўтказиладиган ишлардан яна биттаси ортиқча қалин экилган кўчатларни ва 5—6 ёшгача бўлган олма дарахтларини бир ердан иккинчи бир ерга кўчириб экишдир. Масалан, катта ёшдаги олма дарахтларини иккинчи доимий ерга кўчириб экиладиган бўлса чуқурлар қазилиб, тагига 10—15 килограмм чириган гўнгни тупроққа яхшилаб қориштирилади, сўнг дарахтни кўчириб шу

Боғ-томорқа юмушлари

НАТИЖАСИ ЯХШИ БЎЛАДИ

томдан оқиб тушадиган қор ва ёмғир сувларидан ҳам фойдаланиш керак. Ариқларда сув бўлса жилдиратиб сув таралади. Қиш фаслида 2—3 мартагача яхоб суви берилса, 1—1,5, ҳаттоки ернинг 2 метрли қаламларигача сув силжиб тушади. Ҳосилга кирган ток ва мевали дарахтларнинг асосий илдиз қисми худди шу ер қатламларида ёйилиб ўсади. Мана шу илдиз жойлашган қатламларда етарли нам ва озуқа моддалар тўплаш катта аҳамиятга эга. Эрта баҳордан бошлаб ер қатламларидан ток туплари ва мевали дарахтлар тўлиқ фойдаланади, натижада куртаклар бир текисда бўртиб, дарахтларда кўплаб гуллар пайдо бўлади, гулларнинг камида 15—20 фоизи ғўрага айланади ва натижада мевалар донадор ва йирик бўлиб етилади. Узум шўралари ва новдалари етук бўлиб ривожланади, ҳосил сифатли ва мўл бўлади. Қишда яхоб суви берилган майдонларда биринчи суғоришни кечроқ ўтказса ҳам бўлади. Бу муддат май ойининг охири, июнь ойининг бошларига тўғри келади.

Куз фаслида мева дарахтларининг илдиз, бўғизидан ўсиб чиққан бачки новдаларни чўгиртак қолдирмасдан олиб ташлаш керак ва шу билан катта ёшдаги олма, нок ва беҳи дарахтларидаги ортиқча соя-салқин берадиган шоҳларни ҳам қўл аррада кесиб ташланади, узун ўсиб кетган бир йиллик новдаларнинг 30—40 фоизи учки қисми чилпиб олиб ташланади. Шундай қилиб қалинлашиб кетган шох-шаббани сийраклаштириш дарахт шохларида сара мева етишишига сабабчи бўлади. Қуёш нури дарахт шох-шаббасининг ички қисмига тушса новдалар пишиб етилади, барглар йириклашиб, фотосинтез жараёни яхши ўтади. Ўсимлик органик моддалар билан яхши таъминланади

чуқурга олиб келиб экилади. Катта ёшдаги олма дарахтларини кўчириб экишда чуқурларнинг ҳажми дарахт илдиз ҳажмига қараганда бироз каттароқ бўлиши керак. Катта дарахтлар кўчириб экилгандан кейин таги яхшилаб оёқ билан шиббалаб чиқилади ва дарахт бир томонга қийшаймаслиги учун тўрт томонга қозиқ қоқиб арқончалар билан тортиб боғланади .Ундан ташқари катта ёшдаги дарахтларни кўчиришда кўп қисмдаги илдизлар қирқилиб кетади ва ер устки қисм ўртасидаги мутаносиблик бузилади, натижада ер устки қисмини тўлиқ нам ва озуқа моддалар билан таъминлаш қийинлашади. Бунинг олдини олиш учун ортиқча шох-шаббаларнинг 50 фоизи қўл арраси ёрдамида сийраклаштирилади. Бундай дарахтлар келгусида тез-тез суғорилади, таги юмшатилиб турилади.

Барчага маълумки, асосий кўчатлар баҳорда экилади. Бунинг учун аввало кўчат экиладиган ерлар ҳозирдан яхшилаб тайёрланиши лозим. Биринчидан, боғ ва узумзор барпо этиладиган майдонлар яхшилаб текисланиб, ҳар бир квадрат метр ерга 6—8 килограмм чириган гўнг сочилиб, чуқурлиги 40—50 сантиметр қилиб юмшатилиши керак. Ерга кўмиб юбориладиган гўнг ер қатламига бир хилда қатлам-қатлам бўлиб сочилиб туришини таъминлаш керак. Ер олдиндан чиқур қилиб юмшатилганда экилган кўчатларнинг илдизлари ерга бир текисда ёйилиб кўмилади ва тупроқ орасида бўшлиқ бўлмайди. Бундай ҳолатда янги илдизчалар тез ва яхши пайдо бўлади. Натижада экилган ёш ниҳоллар бир текисда яхши кўкаради ва улар барвақт ҳосилга киради. Ўз вақтида ўтказилган тадбирлар мўл ҳосил гаровидир.

М. СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

БИЗ ҲАМ АНОЙИМАСМИЗ

— дейишмоқда Ўзбекистон ССЖ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида очилган кўргазмали ярмарканинг зиёратчилари.

«Самарали қурилиш материаллари, конструкциялари ва уларни тайёрлаш технологиялари» деб номланган экспозиция тегишли технологияни излаб жаҳон кезишнинг, валютани беҳуда совуришнинг ҳожати йўқ эканлигидан ёрқин далолат беради.

Замонавий қурилиш материалларини яратиш билан шуғулланаётган жумҳурият илмий-тадқиқот ва лойиҳа илмгоҳларининг ишланмалари чет элникидан қолишмайди. Бунга кўргазмада иштирок этаётган Бельгиянинг «Сератек» фирмасининг ғишт ишлаб чиқаришнинг соддалаштирилган технологиясини Ўзбекистоннинг илмий ходимлари ишлаб чиққан технология билан қиёслаб ишонч ҳосил қилиш мумкин. Лойиҳа илмгоҳлари тақдим этган экспонатлар орасида қишлоқларимиз қиёфасини ўзгартирибгина қолмай, кескин ижтимоий муаммоларимизни ҳал этишда ёрдам бериши мумкин бўлган ишлар салмоқли ўрин эгаллайди. Бунинг учун уларни амалга ошириш керак холос.

Л. ҒУЛОМОВ.
Муаллиф суратлари.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати

ЖУМҲУРИЯТ ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА

1990 ЙИЛ 25 ДЕКАБРДАН 1991 ЙИЛ 6 ЯНВАРГАЧА

ЯНГИ ЙИЛГА АТАЛГАН САҲНА АСАРИ, АРЧА АТРОФИДА АЖОЙИБ ВА ҒАРОЙИБ ОММАВИЙ ЎЙИНЛАР РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ.

Корхона ва муассасалардан жамоа бўлиб кириш учун буюртмалар қабул қилинади.
Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.
Дам олиш кунлари — душанба ва сешанба.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 56-73-95, 56-73-98.

Манзилгоҳимиз: Космонавтлар шоҳкўчаси, 1-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ТАЖРИБА-МЕХАНИКА ТАЪМИРЛАШ-ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИГА:

3-6 разрядли электр пайвандловчилар, 4-6 разрядли моҳир токарлар, саноат ускуналарини таъмирловчи 4—6 разрядли чилангарлар, моҳир қуювчилар (қолипчилар, стерженчилар, ер тузувчилар), **шунингдек, юқорида санаб ўтилган касблар бўйича шогирдлар.**

ТОШКЕНТ МИНЕРАЛ СУВ ҚУЙИШ ЗАВОДИГА:

юкчилар, ёрдамчи ишчилар.

ҲАМЗА НОҲИЯСИДАГИ КОРХОНАЛАРГА:
дастгоҳчи-дурадгорлар, арматурачилар, қолипчилар, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангарлар, металл конструкцияларни йиғувчи чилангарлар; ром ясовчилар, бетон қориштириш мосламаларининг операторлари.

КИРОВ НОҲИЯСИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА:
бош қурилиш бўлими, қозонхона бошлиқлари; цех иқтисодчиси, ҳисобчи, цех устаси (чилангарлик участкаси), **дастгоҳчилар.**
«КОМФОРТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:
усталар, муҳандис-тарроҳлар, смола қайнатиш аппаратчилари, арраловчи-дастгоҳчилар, таъмирловчи-чилангарлар ва асбобсоз чилангарлар, қирралар линияси операторлари, тўлдирувчилар, ётқизувчи-жойловчилар, транспорт ишчилари; ювувчилар, газ-электр пайвандчилар, электрчилар, силлиқловчилар, йўнувчилар, фрезерчилар, юкчилар, назоратчилар, барча касблар бўйича шогирдлар.
776-ЙИҒМА КОНСТРУКЦИЯЛАР ЗАВОДИГА:
дастгоҳчи-дурадгорлар, қолипчилар, арматурачилар, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангарлар, металл конструкцияларни йиғувчи чилангарлар, ром ясовчилар, бетон-қориштириш мосламаларининг операторлари.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН НОҲИЯ ИШГА ЖОЙЛАШ БЎЛИМЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:
СОБИР РАҲИМОВ НОҲИЯСИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
КИРОВ НОҲИЯСИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.
СЕРГЕЛИ НОҲИЯСИ — Йўлдош шаҳарча, 2-мавзе, 69-уй.
ҲАМЗА НОҲИЯСИ — М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй.

А. Р. БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА

МУҲАНДИСЛИК ТАРМОҚЛАРИ ВА БИНОЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ХИЗМАТИГА: бош механик, муҳандис-сантехниклар, шабадалатиш ва насослар бўйича ишчи-сантехниклар; газ-электр пайвандчилар (вақтбай ва ишбай меҳнат ҳақи билан);
БОШ ЎҚУВ БИНОСИГА: қоровуллар, машинисткалар, фаррошлар, пол артувчилар.
Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Қорасарой кўчаси, 270-уй.

„ЭЛЕКТРОНИКА"

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМАЛИ ДЎКОН-САЛОНИ
нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан
ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАДИ:
«ЭЛЕКТРОНИКА ШЭ-01» одимсанагичи. Баҳоси — 28 сўм.
— МК-52 учун «БРП-3» хотирани кенгайтириш блоки. Баҳоси — 16 сўм.
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй.
Маълумотлар олиш учун телефон 33-98-12.

БЎСТОНЛИҚ НОҲИЯСИДАГИ КУРОРТ МИНТАҚАСИ РАҲБАРИЯТИ КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР, КООПЕРАТИВЛАР, АЛОҲИДА ФУҚАРОЛАРГА

КУРОРТ МИНТАҚАСИ ҲУДУДИДА:

— Чимён, Белдорсой, Хўжакентда, Чорвоқ денгизи соҳилларида,
— қўшма истироҳат масканлари: кемпинглар, пансионатлар, ижарадаги дала ҳовли шаҳарчалари, оилавий дам олиш уйлари, ижарага бериш пунктлари, қайиқларни келтириб боғлаб қўйиладиган жойлар, яхта клублари ва ҳоказоларни яратиш бобида ҳамкорлик қилишни

ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

Энг қисқа фурсат ичида Сиз дам олишни яхши ташкил этиш шартларига, шунингдек жамоа ижара пудрати ёки хусусий ижара пудрати асосида турли хил пулли хизматларни кўрсатиш имкониятига эга бўласиз.
Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: «Чимён» дам олиш минтақаси, кемпинг, раҳбарияти. Тошкентда эса 35-15-08 телефони орқали маълумотлар олиш мумкин.

«ОСИЁ-БАНК»

ТОШКЕНТ ТИЖОРАТ БАНКИ

банк омонатчилари ва фуқароларга шуни маълум қиладики,

1990 ЙИЛ 1 НОЯБРДАН

Маълум муддатли омонатлар бўйича фоизли даромад кўп миқдорда ошди.

Муддатли омонатларнинг эгалари янги тартиб асосида шартномаларни қайта расмийлаштиришлари зарур.

Аниқ маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин:

700093, Тошкент шаҳри, Юнусобод даҳаси, 2-мавзе, 8-уй. Телефон: 21-30-18.

ДИҚҚАТ!

1991 йил 1 январдан

09-01 янги тариф прейскурантининг кучга кирганлиги муносабати билан корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва қишлоқ хўжалиги истеъмолчиларининг электр ва иссиқлик энергияларидан фойдаланиши тўғрисидаги илгари тузилган шартномалари

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларидан 1990 йил 1 декабргача энергия таъминловчи ташкилотлар билан

ЯНГИ ШАРТНОМАЛАР ТУЗИШИНИ СЎРАЙМИЗ

«Энергонадзор» давлат энергетика назорати ишлаб чиқариш корхонаси.

«Прогресс» ширкат бирлашмаси 1991 йилда иншоотларни тубдан таъмирлаш, реконструкция қилиш учун шартномалар тузишни давом эттиряпти. Иш ҳажми камида 100 минг сўмни ташкил этади. Материаллар пудратчи ва буюртмачи ҳисобидан. Йирик объектлардаги ишлар тўла ҳажмда бажарилади: ПСД тайёрлаш, сантехника, электр монтаж ишлари, кучсиз токлар, ёнғиндан муҳофаза воситаларини ўрнатиш, пардозлаш ишлари, ёғоч-тахталарни ёнғиндан муҳофаза қилиш ва ҳоказо юмушлар шулар жумласидандир.
Қуйидаги манзилгоҳга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, 700007, Генерал Петров кўчаси, 140. Телефонлар: 68-65-75, 67-34-12.
«ПРОГРЕСС» ШИРКАТ БИРЛАШМАСИ

РЎЗҒОРДА КЕРАКЛИ БУЮМЛАРНИ

Зиё Саид кўчасидаги 102-«а» уйда жойлашган «Стройматериали» («Қурилиш моллари») дўконидан сотиб олишингиз мумкин.

Сотувда ТЕМИРЧИЛИК БУЮМЛАРИ, АСБОБ-УСКУНАЛАР, КИМЁВИЙ-ХЎЖАЛИК МОЛЛАРИ, САНТЕХНИКА ЖИҲОЗЛАРИ, БОҒ-ПОЛИЗ УСКУНАЛАРИ мавжуд.
Иш вақти: соат 9 дан 18 гача, танаффус соат 13 дан 14 гача, дам олиш куни — душанба.
Транспорт: 8-трамвай, 64, 46-автобусларнинг «Штаб» бекати.
«ТАШГОРЛЕССТРОЙ. ТОПТОРГ»

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ҲУРМАТЛИ АЁЛЛАР ВА ҚИЗЛАР!

Сизларни энг қадимий ҳунарлардан бири бўлмиш попопчилик ҳунарини ўрганиш бўйича

1 йиллик курсларга

ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

Сиз бу ерда сўзана, чойшаб, жойномоз ва ҳар хил дўппилар, ундан ташқари бешик асбоблари, болалар кўрпачаларини безашдаги кашта гулларини тикишни ўрганасиз.
Машғулотлар душанба, чоршанба ва жума кунлари соат 16 дан бошланади.
Қўшимча маълумотларни 14-хонадан ёки 56-49-92 телефони орқали билишингиз мумкин.
Курсларни битириб чиққанларга гувоҳнома берилади.

АВТОҲАВАСКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!
Тошкент шаҳар транспорт экспедицияси бирлашмаси қошида ташкил қилинган
«НЕЪМАТ»
АВТОКООПЕРАТИВИ
пулли хизмат қилиш учун ўз шахсий автомашинасида аҳолини ва юкларни ташиш учун кооператив аъзолигига
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Куйбишев ноҳияси, «Қорасув» — 6 даҳаси, Аэродромная кўчаси, 5 уй. ТЭА автобазаси, 3-қават.
Телефонлар: 91-18-20, 96-24-81.

ТАШКИЛОТЛАР, КООПЕРАТИВЛАР ВА ХУСУСИЙ ШАХСЛАР

ДИҚҚАТИГА!

«УЗСПЕЦАВТОМАТИКА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ **ЛОЙИҲА-СМЕТА БЮРОСИ**
1986 йилда чиқарилган яхши аҳволдаги ЭЛ-11К2 нусха кўпайтириш техникасини

ҚОЛДИҚ БАҲОСИДА СОТАДИ

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Стародубцев кўчаси, 22 «а» уй.

Телефонлар: 55-88-60, 55-88-61, 55-88-62.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ОРГПИШЕПРОМ» ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШГАН МОНТАЖ ҚИЛИШ — СОЗЛАШ БОШҚАРМАСИГА:

шакарпазлик ва пиво-алкоголсиз ичимликлар саноати ускуналарини созлаш бўйича мутахассислар, ишчилар, монтажчи-чилангарлар, созловчи муҳандислар, созловчилар (электрчилар, монтёрлар).
Маълумотлар олиш учун Ленин ноҳия ишга жойлаштириш бўлимига мурожаат қилинсин: Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.

Ўзбекистон ССЖ театр арбоблари уюшмаси
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
1,2 ДЕКАБРЬ СОАТ 16.00 ВА 19.30 ДА
«ЎЗБЕКИСТОН ЮЛДУЗЛАРИ» ТЕАТР СТУДИЯСИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«НАВО» АНСАМБЛИ

хонандалар: Кумуш РАЗЗОҚОВА, Ҳасанбек ва Ҳусанбек ЖЎРАЕВЛАР.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — В. БАРАМИКОВ.

ДОНИ ИЛЬЯСОВ ГРУППАСИ

хонандалар: Маъмура ҚУРБОНОВА, Фазлитдин ХОЛМУРОДОВ;

ҚИЗИҚЧИЛАР:
ОБИД АСОМОВ,
БОЛТАБОЙ ТОШМАТОВ.

Концерт ҳомийси «ОСИЁ» ассоциацияси.
Дастурни Ўзбекистон телевидениесининг диктори Раҳматулла МИРЗАЕВ олиб боради.
Касса соат 11.00 дан ишлайди.
ЖАМОА БУЮРТМАЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Бизнинг телефонлар: 32-35-53, 45-92-13.

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги
М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5, 6 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ

Камолиддин РАҲИМОВ

КОНЦЕРТИ

Программани ЎТКИР СИДДИҚОВ олиб боради.

Чипталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

7 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА
8, 9 ДЕКАБРЬ СОАТ 16 ВА 19.30 ДА

«ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ»

«ҚИЗИҚЧИ — 90» КЎРИГИНИНГ ҒОЛИБИ, ЛЕНИНОБОДЛИК КУЛГИ УСТАСИ

ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ

ТОЖИКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

ҚОДИРЖОН МИРАШУРОВ

(7—8 декабрда)

ХУШОВОЗ ХОНАНДА АБДУРАУФ ОЛИМОВ

(9 декабрда)
ИЖРОСИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 41-74-30, 45-92-13.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ДОРИЛФУНУНИНИНГ

МАДАНИЯТ САРОЙИ

СОВҒАЛАР ТАҚДИМ ЭТИШ БИЛАН

ҒАРОЙИБ ЯНГИ ЙИЛ АРЧА

БАЙРАМЛАРИГА БОЛАЛАРНИ

ТАКЛИФ ЭТАДИ

«УЧАР ҚЎҒИРЧОҚЛАР БИЛАН» ҚОРЛИ МЎЪЖИЗАЛАР ДЕБ НОМЛАНГАН САРГУЗАШТЛИ ЯНГИ ЙИЛ АРЧА БАЙРАМИ ТОМОШАЛАРИДА ҚОРБОБО ВА ҚОРҚИЗ, СИЗ БОЛАЛАР УЧУН АЖОЙИБ САРГУЗАШТЛАР, ҚУВНОҚ ЎЙИНЛАР, ҚУТЛОВЛАР, МУЛЬТ-МОЗАИКАЛАРНИ ТАЙЁРЛАГАНЛАР.

Томошалар 1990 йил 29 декабрдан 1991 йил 10 январгача ҳар куни соат 10, 12, 14, 16.00 да ўтказилади.
Билетлар нақд пулга, шунингдек, ташкилотлар, муассасалар, ширкатлар, қўшма корхоналарга пул ўтказиш йўли билан сотилади.
Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Талабалар шаҳарчаси. ТошДДнинг Маданият саройи. 27-хона (28, 34, 87, 100-автобуслар; 4, 8, 20-троллейбуслар; 9, 45-маршрутли таксиларнинг «ТошДД» бекати). Телефон 46-39-55.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1990 ЙИЛ 22 ДЕКАБРДАН
1991 ЙИЛ 14 ЯНВАРГАЧА
БОЛАЛАР, СИЗЛАР УЧУН!
ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

«ЦИРКДА АРЧА»

ЯНГИ ЙИЛ АРЧА БАЙРАМИ ТОМОШАЛАРИ
Томошада Қорбобо, Қорқиз ва эртак қаҳрамонлари, шунингдек ўргатилган ҳайвонлар ҳам қатнашадилар.
ТОМОШАЛАР
22 декабрда — соат 16, 19.00 да.
23 декабрда — соат 12, 15, 18.00 да.
24—29 декабрда — соат 10, 12, 14.30, 17, 19.00 да.
30 декабрда — соат 17, 19.30 да.
31 декабрда — соат 17.00 да.
1 январда — соат 10.00 да.
1—7 январда — соат 17, 19.30 да.
8—13 январда — соат 10, 12, 14.30, 17, 19.30 да **бошланади.**
Нақд пул тўлаш ва пул ўтказиш йўли билан олдиндан патталар сотиш ташкил этилган. Пул ўтказиш учун соат 10.00 дан 18.00 гача 1 декабргача ёзилиш мумкин.
Касса ҳар куни соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.
100 дан зиёд патталарга бўлган буюртмалар ноҳия кассаларида иш жойларига хизмат кўрсатади.
Маълумотлар учун телефонлар: 44-35-84, **администратор** — 44-29-04, 44-35-91.

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ҚУРИЛИШИ РАҲБАРИЯТИ

16/3,2 тонна юк кўтариш қобилиятига эга бўлган 22,5 м. кенгликдаги кўприкли электр кранини келишилган баҳоларда

СОТИБ ОЛАДИ

45-81-59, 41-08-90 телефонлари бўйича раҳбариятга қўнғироқ қилинсин.

«Узптицестроймонтаж» жумҳурият қурилиш-монтаж трестининг

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ИХТИСОСЛАШГАН КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КОЛОННАСИ

бош механик, линия механиги, ишбошилар, усталар, технологик ускуналар ва йиғма темир-бетон монтажи бўйича монтажчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат ҳақи — ишчилар учун ишбай ва барчага ишнинг кўчма табиати учун 20 фоиз қўшимча ҳақ тўланади.
Манзилимиз: 270166, Тошкент вилояти, Орджоникидзе ноҳияси, Тузель қишлоғи (05-44 рақамли хизмат автобуси метронинг «М. Горький» станциясидан соат 8.30 да жўнайди). Телефон 64-90-64.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ «ТЕМУРЛАНГ» КИНОФИЛЬМИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УЧУН ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«САМАРҚАНД-ФИЛЬМ» хўжалик ҳисобидаги ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмасига.

Омбор мудирлари, костюмларни тикувчилар, реквизитчилар, кино ишлаб чиқаришидан хабари бўлган иқтисодчи-ҳисобчилар, маъмурлар (иложи бўлса инглиз, француз, итальян тилларини биладиган кишилар).
Киров ноҳияси ишга жойлаштириш бўлимига мурожаат қилинсин.

Коммунистик магистрал йўлларни ишлатиш-линия бошқармасига берилган, 498795 дан 4988ЛЛ гача номерлардаги фойдаланилмаган чек варақалари бўлган йўқолган

ЛИМИТЛАШТИРИЛГАН ЧЕК ДАФТАРЧАСИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Оққуш кўли,** 29/XI да **Бир актли балетлар,** 30/XI да **Раймонда.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Нажот истаб,** 29/XI да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома,** 30/XI да **А. Қодирийнинг Ўтган кунлари.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 28/XI да **Юсуф ва Зулайҳо,** 29/XIда **Муҳаббат навоси,** 30/XIда **Паранжи сирлари.**

КИНО

28 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Чайка — «СИНЬОР РОБИНЗОН» (тоқ соатларда ва 20.45 да).
Москва — «КАНЗАС» (18.20, 20.40).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КАНЗАС» (тоқ соатларда).
К. Ёрматов номли — «ЎЗ КУЧИМ БИЛАН» (18.30, 21.00).
Восток — «ТАНҲОЛИККА МАҲКУМ ЭТИЛГАН» (17, 20.00).

29 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Чайка — «СИНЬОР РОБИНЗОН» (тоқ соатларда ва 20.45 да).
Москва — «КАНЗАС» (11, 13.30, 16, 18.20, 20.40).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КАНЗАС» (тоқ соатларда).
К. Ёрматов номли — «ЎЗ КУЧИМ БИЛАН» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Восток — «ТАНҲОЛИККА МАҲКУМ ЭТИЛГАН» (11, 14, 17, 20.00).

Тошкент шаҳар «ФАРМАЦИЯ» ишлаб чиқариш маъмурияти, партия ва касаба уюшмалари қўмитаси 25-сон дорихона мудирининг ўринбосари У. М. Мираҳмедовга отаси

Мирсоат Миралимович МИРАҲМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва шаҳар халқ депутатлари Советининг органи

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.
Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140, 390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д — 2201
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.